НАРОДНА АРМІЯ

15 лютого, 2018

#7 (5539)

ДЕБАЛЬЦЕВЕ. ВИСНОВКИ

стор. 4-5

Пораненому бійцю побратими подарували на день народження його давню дитячу мрію — скрипку

ДОЛЯ Б'Є, ВІЙНА КАЛІЧИТЬ, АЛЕ ТРЕБА ЖИТИ

ЗА СВОЇ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ РОКІВ РУСЛАН КАШИЦЯ ЗАЗНАВ БАГАТО ЖИТТЄВИХ СТРАЖДАНЬ. ТАК СТАЛОСЯ, ЩО ВІН НЕ ЗНАВ БАТЬКІВСЬКОЇ ЛЮБОВІ Й ТУРБОТИ, ВИХОВУВАВСЯ В ІНТЕРНАТІ. ЯК ТІЛЬКИ ЙОМУ ВИПОВНИЛОСЯ ВІСІМНАДЦЯТЬ, ВІН ПІДПИСАВ КОНТРАКТ НА СЛУЖБУ У ВІЙСЬКУ. ЗГОДОМ ВЖЕ БУВ НА ПЕРЕДОВІЙ. ПІСЛЯ ПІДРИВУ НА МІНІ ВТРАТИВ НОГУ І ОКО. ПОПЕРЕДУ ЩЕ НЕ ОДНА ОПЕРАЦІЯ...

АЛЕ НАЙБІЛЬШЕ ТУРБУЄ ЙОГО ПОБРАТИМІВ ТА ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПЕРЕЙМАЮТЬСЯ НИНІ ЙОГО ДОЛЕЮ, ЩОБ ЦЕЙ ПОРАНЕНИЙ БОЄЦЬ НЕ БУВ САМОТНІМ У ПОДАЛЬШОМУ ЖИТТІ, ЯК У ДИТИНСТВІ...

стор. 17

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

УРЯД ПРАЦЮЄ ОДРАЗУ У ДВОХ НАПРЯМКАХ: ПІДВИЩЕННЯ ЗАРПЛАТ ДІЮЧИМ ВІЙСЬКОВИМ ТА ПЕНСІОНЕРАМ

ПИТАННЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ПЕНСІЙ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ ПЕНСІОНЕРІВ Є ДУЖЕ ГОСТРИМ, І ЙОГО НАРАЗІ ОПРАЦЬОВУЮТЬ НА РІВНІ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ. ПРО ЦЕ ПОВІДОМИВ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН

Він наголосив, що суттєвою складовою ініціативи є необхідність справедливо диференціювати підвищення. «У системі є ті, хто не бачив, що таке війна та реальні бойові дії. Їх не можна ставити в одну лінійку. Я переконаний, — сказав Володимир Гройсман. — Але я хочу наголосити: якщо ми ухвалимо закон у лютому або березні, то всім перерахуємо пенсії із січня», — повідомлено на Урядовому порталі.

Прем'єр-міністр наголосив, що уряд поважає всіх, котрі захищають державу, і працює одразу у двох напрямках: підвищення зарплат діючим військовим та пенсіонерам.

ДОВІДКОВО

Рішення про підвищення пенсій військовим пенсіонерам є наступним кроком упровадження пенсійної реформи в Україні. Наприкінці 2017 року уряд напрацював рамковий проект закону із цього питання й передав його для подальшого опрацювання в Раду національної безпеки і оборони, адже будь-які питання військового спрямування відповідно до законодавства треба погоджувати із цим органом.

У ЛЬВОВІ ДЛЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ РОЗПОЧИНАЮТЬ БУДІВНИЦТВО КООПЕРАТИВНОГО ЖИТЛА

«Для учасників бойових дій, яких у нас сьогодні близько п'яти тисяч, ми починаємо будівництво кооперативного житла. Для цього виділено відповідну ділянку, сформовано перший кооператив. Будемо пробувати розпочинати перше будівництво. Це, звісно, не безоплатно, але це дешевше, аніж купувати помешкання на ринку. Також у нас є чітке правило, що всі учасники бойових дій отримують від громади міста Львова підтримку по 100 тис. грн. Торік у бюджеті було передбачено 100 млн грн, цього року також закладено 100 млн грн. Списки складають», — розповів міський голова міста Львова Андрій Садовий.

Нагадаємо, 2018 року, відповідно до Програми про захист інтересів учасників антитерористичної операції, 1000 бійців АТО зі Львова отримають одноразову матеріальну допомогу на вирішення соціально-побутових питань у розмірі 100 тис. грн. Ця програма діятиме у Львові до 2020 року, тому ще по 1000 бійців отримають виплати 2019-го й 2020 року. Це унікальний приклад такої допомоги в Україні. Зокрема перші 100 осіб отримали виплати в грудні 2016 року. 2017-го таку допомогу отримали, як і було передбачено, 1000 осіб.

КРАЇНИ НАТО ЗБІЛЬШУЮТЬ ВИТРАТИ НА ОБОРОНУ

Вісім країн НАТО поточного року витратять на оборону не менше 2% ВВП. Про це заявив генсек Єнс Столтенберг напередодні зустрічі міністрів оборони країн Альянсу в Брюсселі, повідомляє Укрінформ.

Вимоги США до країн НАТО збільшити витрати на оборону дають перші результати, повідомив Столтенберг. За його словами, поточного року вже вісім країн Альянсу будуть витрачати на оборону 2% ВВП, а до 2024 року таких країн буде п'ятнадцять.

Нагадаємо, що 2014 року тільки у трьох державах Альянсу оборонний бюджет перевищував 2% ВВП.

РОСІЯ ПРОДОВЖУЄ ШАНТАЖУВАТИ РЄ, РОЗПОВІДАЮЧИ ПРО «ВНЕСКИ ДО ПАРЄ»

У Раді Європи не існує окремих «внесків до ПАРЄ», а заяви про те, що Рада Держдуми РФ не затвердила перерахування внеску «на фінансування Асамблеї за 2018 р.» є нічим іншим, як продовженням шантажу з боку Росії.

Про це Укрінформу сказав постійний представник України при Раді Європи Дмитро Кулеба.

«Немає ніяких «внесків до ПАРЄ». Є загальний внесок до бюджету (Ради Європи. — Ред.). Росія минулого року не виплатила суму значно більшу, ніж загальний бюджет Асамблеї за рік», — сказав дипломат.

Щодо цифр дипломат уточнив, що бюджет ПАРЄ 2017 року становив 18 млн євро. Кулеба вбачає у цій заяві шантаж задля щонайшвидшого повернення російської делегації в ПАРЄ.

«А сигнал Москви у перекладі з дипломатичної на людську мову такий — давайте енергійніше повертайте нас у ПАРЄ, інакше грошей не буде. Це продовження шантажу і нічого більше», — сказав Дмитро Кулеба.

США ПРЯМО ЗВИНУВАТИЛИ МОСКВУ В НЕВИКОНАННІ «МІНСЬКА»

США з нагоди третьої річниці підписання Мінських угод прямо звинуватили Москву в невиконанні взятих зобов'язань та запевнили, що санкції проти Росії залишатимуться чинними до повної реалізації домовленостей.

Про це йдеться в офіційній заяві Державного департаменту США, оприлюдненій у вівторок, повідомляє Укрінформ.

«На жаль, Росія продовжує нехтувати своїми зобов'язаннями, передбаченими Мінськими угодами, підтримуючи гострий конфлікт в Україні, який забрав життя понад 10 тис. людей, серед яких і понад 2,5 тис. цивільних осіб, а також змусив 1,6 млн українців залишити свої домівки», — зазначається в документі.

У Держдепі також наголосили, що Москва продовжує заперечувати свою безпосередню участь у конфлікті на Донбасі, хоча сили, очолювані РФ, й надалі залякують міжнародних спостерігачів СММ та блокують їм доступ до окупованих територій.

«Україна ухвалила законодавство, також і про амністію для антиурядових сил та про спеціальний статус для Донбасу, що свідчить про бажання України реалізовувати Мінські угоди», — зазначили в американському зовнішньополітичному відомстві.

У цьому зв'язку США у взаємодії з Францією та Німеччиною закликали російський уряд припинити агресію в Україні.

«Наші санкції залишатимуться чинними, поки Росія повністю не виконає своїх зобов'язань за Мінськими угодами. Наші окремі санкції, пов'язані з Кримом, продовжать діяти, поки Росія не поверне півострів Україні», — наголосили в Державному департаменті США.

АВІАКЛАСТЕР ДЕРЖАВНОГО КОНЦЕРНУ «УКРОБОРОНПРОМ» ЗБІЛЬШИВ ЧИСТИЙ ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ В 1,5 РАЗА: 2017 РОКУ РЕАЛІЗОВАНО ЇЇ НА 12 млрд грн

Кластер авіабудування й авіаремонту ДК «Укроборонпром», створений улітку 2016 року, збільшив чистий дохід від реалізації продукції та послуг у 1,5 раза. Про це свідчать оперативні дані 20 підприємств, які входять у це виробниче об'єднання.

2017-го чистий дохід від реалізації продукції та послуг цього кластеру становив більш ніж 12 млрд грн, а розмір чистого прибутку — 0,9 млрд грн. Тоді як 2016 року ці показники становили відповідно 8,2 млрд грн та 0,7 млрд грн. А середня заробітна плата на підприємствах кластеру авіабудування й авіаремонту становить 9320 грн, повідомляє сайт ДК «Укроборонпром».

Лідером кластеру авіабудування та авіаремонту ДК «Укроборонпром», за показниками 2017 року, стало ДП «Антонов», яке продовжує нарощувати чистий дохід від реалізації продукції та послуг.

ДП «Антонов» продовжує нарощувати чистий дохід від реалізації продукції

2017-го цей показник, за оперативними даними, становив 5,9 млрд грн, що в 1,6 раза більше, аніж 2016-го. «Антонов» також збільшив чистий прибуток, який 2017 року становив 180 млн грн. Починаючи з 2015-го, від початку входження до складу ДК «Укроборонпром», лідер авіаційного кластеру постійно нарощує свою прибутковість, збільшивши її в чотири рази. Середня заробітна плата на підприємстві, яке забезпечує роботою майже 10 тис. фахівців, становить 9034 грн.

Найбільш високооплачувані фахівці в цій галузі працюють на ДП «Луцький ремонтний завод «Мотор»: середня зарплатня на цьому підприємстві становить 13 108 грн, що майже в 1,5 раза більше, як у середньому по місту.

Саме це підприємство спеціалізується на капітальному ремонті двигунів для українських винищувачів. 2017 року воно отримало чистий дохід від реалізації продукції в розмірі понад один мільярд гривень, що майже вдвічі більше, аніж 2016-го. Прибуток підприємства зріс майже в п'ять разів і становив 250 млн грн.

Загалом 2017 рік став роком розвитку авіаційного кластеру ДК «Укроборонпром». Лише за цей один рік у небо вперше піднялись два історичні, без перебільшення, літальні апарати: 31 березня 2017 року — Ан-132D, а 8 листопада — ударний безпілотник «Горлиця». Було здійснено масштабні роботи з ремонту й модернізації літаків і вертольотів, які стоять на озброєнні Повітряних Сил ЗС України, зокрема винищувальної авіації.

ПУТІН НЕ ТРИМАЄ СЛОВА.
ЗА ТРИ РОКИ З ЧАСУ ПІДПИСАННЯ «МІНСЬКА-2» РОСІЯ НЕ ВИКОНАЛА ЖОДНОГО ПУНКТУ УГОД

Лідери країн «нормандської четвірки». Мінськ, лютий 2015

Представники місії ОБСЄ продовжують фіксувати грубі порушення Мінських домовленостей з боку проросійських бойовиків

Три роки тому в Мінську було підписано домовленості з 13 пунктів заради деескалації збройного конфлікту на Донбасі. Цю міжнародну угоду підписала й Москва, але жодного пункту не дотрималася.

Нагадаю: 12 лютого 2015 року лідери Німеччини, Франції, України та Росії у форматі «нормандської четвірки», а також представники контактної групи (Україна та РФ) після важких і тривалих переговорів підписали угоду — «Комплекс заходів з імплементації Мінських угод» (2014 року). Основні пункти домовленостей: припинення вогню, відведення важкого озброєння обома сторонами, виведення всіх іноземних збройних формувань, військової техніки, а також найманців із території України під спостереженням ОБСЄ тощо.

За три роки Російська Федерація не виконала жодного пункту Мінських домовленостей. Росія стверджує, що вона не є стороною конфлікту. І хоча реально саме Росія його розв'язала, вона, підписавши Мінські угоди, не зробила жодного кроку, аби їх виконати, бо немає політичної волі Кремля. Росія не зважає на пряме порушення міжнародного права. Їй вигідна ескалація конфлікту, дестабілізація ситуації в Україні. Росії потрібна війна. Про це заявила речниця Міністерства закордонних справ України Мар'яна Беца.

Президент України Петро Порошенко з цього приводу сказав: «Як знає весь світ: президент РФ не дотримується взятих на себе обіцянок. Завжди, коли він хоче, він сприяє черговій ескалації». За словами Президента, після укладення Мінських домовленостей у війні загинули 824 особи.

РОСІЯ БУДЬ-ЯКОЇ МИТІ МОЖЕ ЗАГОСТРИТИ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

«У Путіна в Україні стільки армії, що він у будь-який момент може сприяти загостренню становища, якщо йому заманеться. Я одного разу розповідав канцлеру Меркель, що на Сході України наразі перебуває більше танків, аніж є в наявності у Бундесверу. На цій невеликій території розташовано 600 танків», — сказав Петро Порошенко в інтерв'ю німецькому виданню Bild.

Президент наголосив, що це був найважчий час, коли в лютому 2015 року від куль регулярної російської армії щодня гинуло майже 25 українських солдатів. «У Мінську ми просиділи 19 годин без сну, без їжі. Потім було досягнуто домовленостей, чого не сталося б без підтримки Федерального канцлера Ангели Меркель», — нагадав він.

«Ми, українці, дуже вдячні їй за це, адже ситуація тоді була надзвичайно складною», — зазначив глава держави.

ЩО ДАЛІ?!

Президент України, глави багатьох країн, міжнародні експерти вважають, що твердим гарантом досягнення миру на Донбасі може стати миротворча місія під мандатом ООН

«Я впевнений у тому, що ця місія (миротворча місія Організації Об'єднаних Націй. — Авт.) може виступати твердим гарантом режиму припинення вогню, роззброєння незаконних збройних формувань, стимулювати вивід російських військ з окупованої території і забезпечити надійне закриття кордону неконтрольованої ділянки між Україною і Росією для того, щоби не допустити нової інфільтрації російських військ, російського озброєння і щоб ми нарешті, після імплементації безпекового пакету, могли б прийти до етапу політичного врегулювання», — сказав глава держави у заяві для ЗМІ по завершенні зустрічі з Федеральним канцлером Австрійської Республіки Себастіаном Курцем.

Нагадаю: Росія запропонувала свій варіант миротворців на Донбасі, який передбачає наявність місії лише на лінії розведення сторін для охорони місії ОБСЄ. Україна ж наполягає на миротворцях на всій захопленій території, зокрема й на кордоні з Росією.

ЧОГО МИ ХОЧЕМО ВІД РОСІЇ?
ЗАБЕРІТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА ДО СЕБЕ В РОСІЮ, І ТЕРИТОРІЇ ОДРАЗУ Ж БУДУТЬ РЕІНТЕГРОВАНІ В УКРАЇНУ

«Я проти вживання таких понять, як «конфлікт у Східній Україні». Це не конфлікт у Східній Україні. Ми в Україні не маємо конфлікту. Ми потерпаємо від агресії. І саме це затверджує закон про реінтеграцію Донбасу, в якому на законодавчому рівні затверджується поняття російської агресії. Там не йдеться про втрачені території. Ми не кажемо: «Cut and forget» (відрізати та забути. — Ред.), суть закону — реінтеграція, — наголосив Президент Петро Порошенко в інтерв'ю австрійському тижневику «Профіль». — Хто агресор? Російська Федерація. Чого ми очікуємо від Росії? Дуже просто: заберіть свої війська, свої танки, свою артилерію, свої ракетні установки назад до себе в Росію, і території одразу ж будуть реінтегровані в Україну».

Глава держави наголосив, що Україна наполягає на тому, що це можливо досягти лише політичними та дипломатичними інструментами. «Я — президент миру. Моє президентство базується на досягненні припинення вогню. Я зроблю все, що в моїх силах, щоб знову принести мир до своєї країни. Я пишаюся тим, що більше 70% українців бажають мирного вирішення, а не агресії у відповідь», — зазначив Петро Порошенко.

«Ця територія не є територією сепаратистів. Це окупована територія, де, окрім всього іншого, склалася катастрофічна гуманітарна ситуація. Рівень життя людей там жахливо низький. Росія унеможливлює гуманітарні поставки з України, з Австрії або від міжнародних організацій, наприклад, від ООН. Москва не дозволяє цим людям отримувати допомогу», — сказав Петро Порошенко.

РОСІЯ ПОСТІЙНО ЗМІНЮЄ СТРАТЕГІЮ ВІЙНИ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Про це в ефірі одного з вітчизняних телеканалів заявив політолог Сергій Таран.

«Насправді Росія дуже часто змінює свою стратегію на Сході України. Перша стратегія — це створення так званої Новоросії, з поділом України на східну і західну», — сказав Сергій Таран.

За його словами, другий стратегічний план Росії полягав у створенні незалежних квазіреспублік.

«Третій план — входження цих так званих республік у тіло України, але Україна для цього мала б змінити Конституцію, запровадити федералізм та провести вибори», — зазначив політолог.

Експерт зауважив, що наразі Росія застосовує четверту стратегію, де РФ вже не сподівається на зміну Конституції України.

«Вони сподіваються на миротворців за своїм сценарієм, які, по суті, можуть перекласти відповідальність за те, що відбувається на окупованих територіях, на міжнародне товариство та Україну», — додав Сергій Таран.

Як зазначив експерт, Росія постійно змінює стратегію на Сході України, що є наслідком втрат РФ у політичній, економічній та технологічній сферах.

Підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

ДЕБАЛЬЦЕВЕ.

Три роки тому на завершальний етап вийшла операція з оборони Дебальцівського плацдарму. Це історія української мужності та історія про підступ нашого ворога. Нашого давнього антагоніста — імперців, які керують Росією. Цього разу ними стали путінці. Імперська Росія ніколи не дотримувалася даних нею обіцянок. Її «мирні ініціативи», домовленості з нею про «зелені коридори» і про припинення вогню є нічим іншим, як іще одним інструментом помсти Україні за те, що вона хотіла зійти з кремлівської орбіти мирно, як їй велить пам'ять про важку і повсякчас гноблену московитами державність, наше природне прагнення бути вільними й незалежними. Але нам нав'язали цю війну…

Фото Романа ТУРОВЦЯ

Зведений підрозділ ЗС України висувається в район Нікішиного для посилення позицій наших військ

ХОТІЛИ «РОСІЙСЬКУ ВЕСНУ», А ОТРИМАЛИ ТРАГЕДІЮ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ

Українське військо, безсумнівно, могло довше втримувати Дебальцівський виступ. Але задля того ми мали покласти там сотні своїх кращих бійців, свідомих патріотів — у розквіті сил і талантів, готових вчити та вчитися. Ця операція чітко проявляє саме те, що на Донбасі у борні зійшлися різні ціннісні моделі, на яких нації будують державність. Для України важливим є життя кожного її громадянина, і поняття «мужність» для нас зовсім не тотожне ставленню до своїх солдатів, як до гарматного м'яса, яке було в СРСР і є правилом сьогоднішньої Росії — від чеченських кампаній до воєн в Україні та Сирії. Після Другої світової вони завше нападали. Захоплені території ми обов'язково повернемо, бо на нашому боці закон, правда і Бог. Саме на цих засадах будується цивілізація миру.

29 липня 2014-го сили АТО звільнили Дебальцеве від незаконних збройних формувань, які контролювали його з квітня. Але гібридним «воякам» не було потрібно, щоб місто зберегло інфраструктуру, промисловий потенціал та своє значення як великий транспортний хаб. До часу зовнішньої агресії тут був потужний транспортний вузол, що формував залізничні й автомобільні коридори із Європи в Азію. Тут діяли заводи з ремонту металургійного устаткування, залізобетонних конструкцій, будівельних матеріалів тощо. Тепер усе, що нині відбувається в окупованому Дебальцевому, немов скальковане з реалій Придністров'я, Абхазії чи Осетії. Розпач і безнадія охопили українців, які опинилися в окупації. Чи не найвиразніше це видно саме тут. Із серпня 2014-го місто обстрілювали російські «Гради» і важка артилерія. Інфраструктура його життєзабезпечення перестала функціонувати. Чи цього хотіли активісти так званої російської весни, коли кликали Росію і Путіна, а отримали власну трагедію майже в кожну домівку?

Наш ворог однозначно здатний перевершити себе ж у варварстві заради чергової перемоги «во славу Отечества». Не потрібно з ним конкурувати у варварстві

Дебальцеве не вперше стає полем цивілізаційної битви. 28 квітня 1918-го в результаті бою з більшовиками Богданівський полк армії УНР визволив станцію Дебальцеве від «червоних». Противник покинув на бойовищі понад 1000 вагонів з вугіллям і 16 паротягів. Якийсь час молода держава могла забезпечувати вугіллям інші свої міста, поки більшовики знову не окупували Україну. Тому період від 1921-го до 1991 року слід вважати окупацією України Радянською Росією.

ПУТІН ОЧІКУВАВ НА ОТОЧЕННЯ І ЗНИЩЕННЯ СИЛ АТО

Звісно, бої за Дебальцеве та вихід звідти українських військ містять трагічний зміст. Але цю операцію в жодному разі не варто розглядати як наш програш у масштабі втрат та невикористаних можливостей. Ні й ще раз ні! Адже поки тривала зустріч «нормандської четвірки», де президенти України, Росії, Франції і Німеччини досягнули домовленості, що мали врегулювати конфлікт, чисельність російського війська на підступах до Дебальцевого неабияк зросла. Саме цей чинник став критичним, тому що це угруповання намагалося оточити сили АТО. Але наше військо було готовим до такого сценарію. Операція з виведення підрозділів з Дебальцівського виступу пройшла успішно й без значних втрат, попри волання Путіна напередодні, що «ополченці оточили у котлі великі сили української армії, які мають здатися». Це спростовує активно тиражований тоді і навіть зараз міф російської пропаганди про повне блокування ворогом наших підрозділів. Найголовніше те, що тоді вдалося зупинити просування противника в глиб території України «на плечах» наших частин. **Причому українське військо забезпечувало не лише власний відхід, а й евакуацію цивільних громадян. Із району бойових дій вдалося вивезти близько 5000 людей. В абсолютній більшості ті, хто виявив бажання евакуюватися, відмовилися виїжджати на території, які контролював окупант.**

Російські так звані експерти та пропагандисти вже майже три роки істерично доводять, що Україна зазнала під Дебальцевим просто астрономічних втрат. Втрати були, але не вселенські. Так, кожне життя — безцінне, проте, якби наші війська не застосували широкий спектр засобів моделювання й прогнозування воєнних дій, таких втрат було б значно більше. Вже зараз можна розповісти, що саме це й завадило реалізації планів з оточення та знищення нашого угруповання навколо Дебальцевого. Виве-

ВИСНОВКИ

Військовослужбовці 128-ї бригади після виснажливого маршу з Дебальцевого на в'їзді в Артемівськ. 18 лютого 2015 року

Бійці батальйону «Кривбас», які після трьох діб безперервних боїв в оточенні зуміли вирватися з кільця і вийти до своїх

дення українських підрозділів відбувалося за двома основними маршрутами невеликими колонами під прикриттям бронемашин і артилерії. Противника вдалося ввести в оману створенням хибного маршруту висування, де імітувався рух колон.

ГЛОБАЛЬНИЙ ОБМАН ПРОПАГАНДИСТІВ КРЕМЛЯ

Засоби масової інформації Росії в ті дні застосували процедуру заміщення. Картинка нібито розгромного «вигнання» українських військ із Дебальцівського плацдарму гасила незручні запитання внутрішньої аудиторії про власні втрати й страшну ціну наступальної стратегії. Насправді потужні удари української артилерії виснажували противника, утримували основні його угруповання на відстані, достатній для практичного виведення частин ЗСУ в безпечні та вигідні з тактичного погляду позиції. У період з 24 січня по 19 лютого 2015-го в результаті вогневого ураження окупант зазнав там значних втрат: в особовому складі — до 870 осіб; у ракетно-артилерійському озброєнні — близько 50 одиниць, у бронетанковій техніці — до 110 одиниць, в автотехніці — 24 одиниці.

Дебальцеве стало біфуркацією (роздвоєнням) глобального обману і медіаманіпуляцій, в чому російський агітпроп є великим майстром. Путінці у той час, коли тривали перемовини в Мінську, а Україна вийшла з односторонньою ініціативою щодо припинення вогню, чітко розділили пропагандистські потоки. Один створював враження хаотичної втечі української армії з Дебальцівського виступу, а інший формував у цільової аудиторії російської пропаганди думку, що захоплення міста із околицями є результатом наступу «шахтарів» та «трактористів», нівелюючи роль російської військової компоненти. Російські ЗМІ також мовчали про «зелені коридори», ініціативи Президента України щодо припинення вогню та про реальну картину того, де відповідно до Мінських угод має фізично пролягати лінія розмежування.

Іще одна важлива річ. Події в Іловайську та Дебальцевому, як це часто роблять українські журналісти, політики, а тим паче — російські, неможливо ототожнювати як події одного порядку. Це інший досвід, інше подієве навантаження та вплив на процес становлення боєздатного українського війська, яке вдосконалювалося у протистоянні регулярним російським силам, що діяли вкрай підступно.

Росіяни намагалися брати верх не завдяки реальній військовій майстерності, а через обман. Іловайськ нас навчив цього, а Дебальцеве підтвердило, що окупант не дотримується жодних правил. Це усвідомлення не дозволило українцям розслабитися і фактично допомогло адекватно зреагувати на «гібридний» наступ у Дебальцевому відразу після вирішального раунду перемовин у «нормандському форматі» в Мінську.

УКРАЇНА НЕ КОНКУРУВАТИМЕ З РОСІЄЮ У ВАРВАРСТВІ

Україна вже тоді мала, а тим паче зараз має такий військовий потенціал, що грубою воєнною силою міг би буквально втопити загарбника у його крові, влаштувавши йому під Дебальцевим вогняну «лазню», засипавши тисячами снарядів і ракет. Але тоді довелося б знищити місто. Так, як це зробила російська армія із Грозним та іншими населеними пунктами в Чечні. Так, як вони зараз чинять у Сирії, а потім звітують про перемоги. Українські воїни не можуть і не будуть нищити власний народ. Наш шлях кардинально інший. Такі жахливі жертви заради ситуативної переваги не варті самої мети. Наш ворог однозначно здатний перевершити себе ж у варварстві заради чергової перемоги «во славу Отечества». Не потрібно із ним конкурувати у варварстві. Нам достатньо того, що ми й так краще воюємо. Так, танкісти 1-ї та 17-ї танкової, 92-ї механізованої бригад неодноразово вступали в двобої з новітніми російськими танками Т-72Б3 і перемагали. Імена Героя України Василя Божка, Олександра Мороза, Олександра Константинова мають зайняти своє місце у пантеоні героїв цієї війни.

Дебальцеве стало біфуркацією (роздвоєнням) глобального обману і медіаманіпуляцій, в чому російський агітпроп є великим майстром

Українці вистояли навіть тоді, коли в це не вірили наші симпатики за кордоном. Навесні 2014-го багато дипломатів говорили, що українська армія не витримає такої страшної агресії. Мовляв, її вистачить на кілька днів, максимум — тижнів. І один зі складних екзаменів ми витримали взимку 2015-го, коли знахабніла російська воєнщина намірилася захопити, попри надзвичайну публічність процесу, важливий транспортний вузол — Дебальцеве.

Отже, сьогоднішню Росію не бентежить публічність її злочинів, це такий собі глобальний ексгібіціонізм. Чому вони так чинять? А тому, що в них є уявлення та інструменти, як цю публічність використати на власну користь, щоб створити видиму логіку, яка начебто легітимізує будь-яку брутальність Кремля. Після Дебальцевого це їм робити дедалі важче. Україна бореться з іміджем жертви, прагнучи показати, що усвідомлює свою перспективу й більше не хоче мати нічого спільного з державницькою та інституційною безпорадністю.

Геннадій КАРПЮК

ДВІЧІ ПОРАНЕНИЙ СОЛДАТ СЕРГІЙ ПЕСЧАЛЬНІКОВ ОДНИМ З ОСТАННІХ ВИЙШОВ З ПЕКЛА ПІД ДЕБАЛЬЦЕВИМ

НИНІ ВІН ДБАЄ, ЩОБ У СІМЕЙ ВЕТЕРАНІВ АТО, ЙОГО ЗЕМЛЯКІВ У ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ, БУВ ВЛАСНИЙ ДАХ НАД ГОЛОВОЮ

У мого улюбленого донбаського письменника Бориса Горбатова в романі «Донбас» є рядки про те, що навіть дуже високі слова від постійного вжитку стираються, як монети. А щоб цього не сталося, їм потрібно надати нову нарізку. Коли розмовляв з учасником АТО Сергієм Песчальніковим, то подумав, що таку нову нарізку високим словам про військовий обов'язок, патріотизм він зробив також і під впливом випробувань боями за Дебальцеве. А щоб уявити весь їхній трагізм і героїзм, попросив відтворити пережите і побачене. Виділити те, що закарбувалося в пам'яті надовго, можливо, на все життя

Сергій не відразу включився в розмову, бо ніби розмірковував, чи слід ятрити те, що й дотепер болить. Як ті рани, які отримав у бою під Дебальцевим, що нагадують про себе при зміні погоди чи після значного фізичного навантаження. Я делікатно мовчу, а він це відповідним чином оцінив і тихо, ніби прямуючи полем, нашпигованим мінами пам'яті, почав розповідати.

— 15 січня 2015 року нашу батарею вогневої підтримки батальйону «Київська Русь» підняли по тривозі і наказали здійснити марш до міста Дебальцеве. У мене було відчуття, що це буде дорога в один кінець, бо всі знали, що сили противника переважають. Але накази треба виконувати. Наказали зайняти позицію на танконебезпечному напрямку поблизу залізничного вокзалу. Не встигли вкопати сошки гармати в землю, як ворог почав гатити по нас із мінометів. Я отримав поранення в ногу і голову, залив рани йодом і залишився на позиції. Ми не могли стріляти у відповідь — перед нами були українські військові. Але командир розрахунку старший матрос із позивним «Яндекс» узяв усю відповідальність на себе і дав команду відкрити вогонь з гармати по водонапірній башті, в якій засів ворожий корегувальник. Втративши «очі», бойовики ослабили мінометний вогонь.

Згодом мене викликав комбат. Він розгорнув карту, тицьнув пальцем у точку на ній і наказав: «Прибути на вказане місце і якнайшвидше вивезти з оточення всіх, хто туди потрапив». Я глянув на карту і ніби сфотографував позначений на ній район. Став у пригоді досвід строкової військової служби і здобуті в аграрній академії освіти за спеціальністю геодезиста. Сів на своє місце механіка-водія артилерійського тягача, і лише сніг полетів з-під його гусениць. Прибув на місце, коли вже ніч накинула темне покривало, вичекав певний час, забрав на броню всіх, хто там знаходився, і останнім з нашого батальйону залишив ділянку оточення під Дебальцевим. Їхав, не вмикаючи фар, до нового місця розташування підрозділу, орієнтувався на шосе по його узбіччю, вкритому снігом. Я пересилив біль від двох поранень і виконав завдання.

> *«Повернувшись з війни, ми всі усвідомили, що в єдності ветеранів АТО — наша сила, на яку зважають у всіх владних коридорах»*

А от моя бойова машина на тому нічному марші остаточно «захворіла» — розтяглися гусениці. Але замінити їх вже не зміг. Мене доправили до Харкова, де військові медики витягли з ноги осколки міни. А після лікування направили до окремої гірсько-піхотної бригади, призначили на посаду кулеметника. Там майже кожного дня доставляв бійцям боєприпаси, продовольство, воду. Одного разу моя БРДМ на великій швидкості влетіла в яму, і я отримав важку травму — забив шлунок, легені. Медики врятували життя, але визнали непридатним для подальшої служби, тож я звільнився з війська за станом здоров'я.

Ще коли в Києві розпочалася Революція гідності, Сергій Володимирович поїхав з Івано-Франківська до столиці і став її активним учасником. Тут він познайомився з директором школи № 16 свого міста Миколою Іванулякoм.

Ветеран АТО Сергій Песчальніков

На київських барикадах зародилася дружба, яка з початком війни на Донбасі переросла у співпрацю школярів і бійців-добровольців. Діти надсилали на передову теплі речі, малюнки, а учасники АТО передали школі прапор батальйону, на якому поставили свої автографи. За словами Сергія Володимировича, цю бойову реліквію як символ героїзму захисників України тепер виносять на всі урочисті заходи, що проводять у школі.

У розмові з Сергієм Володимировичем я напряму запитав, як позначилася на його світогляді участь у бойових діях на Сході України? Тобто як він розуміє слова письменника Бориса Горбатова щодо надання нової нарізки таким високим словам, як патріотизм і військовий обов'язок? На що він відповів: «Повернувшись з війни, ми всі усвідомили, що в єдності ветеранів АТО — наша сила, на яку зважають у всіх владних коридорах».

Сергій Песчальніков, заступник голови аграрної палати Івано-Франківської обласної ради, нині є прикладом активної громадської позиції. Він — координатор проекту щодо будівництва в обласному центрі мікрорайону для учасників АТО. Будівлі зведуть на 54 гектарах землі, яку виділили для захисників України. Як повідомив куратор цього проекту, вже є інвестори, готові вкласти кошти в його реалізацію. Планується, що через кілька років у новому мікрорайоні обласного центру відбудеться новосілля. Передбачається збудувати там 1000 квартир, школу, дитсадок, басейн. Ці та інші соціальні об'єкти сприятимуть створенню 350 нових робочих місць, також і для сімей учасників АТО.

Ось такий він — учасник бойових дій під Дебальцевим Сергій Песчальніков, який одним з останніх вийшов з того пекла, а нині активно працює над розв'язанням проблем захисників України.

Володимир ЧІКАЛІН

ВОНИ НАЗАВЖДИ ЗАЛИШИЛИСЯ МОЛОДИМИ…

Перше, що впадає в око, коли потрапляєш у розташування 101-ї бригади охорони Генерального штабу ЗС України, — меморіал на честь полеглих в АТО бійців і командирів. 9 з 11 загиблих склали свої молоді голови в районі міста Дебальцевого.

На меморіальних плитах портрети зовсім молодих людей, життя яких було на злеті. Але в лиху для України годину вони стали на її захист і залишились вічно молодими.

З Олегом Ковалем, одним із них, я був особисто знайомий. Востаннє бачилися, коли бойові дії на Донбасі були в розпалі. На запитання, чи готовий він воювати, відповів лаконічно: «Я ж офіцер...»

Знаючи, що він у складі зведеного підрозділу 101-ї виконує відповідальні завдання в районі проведення антитерористичної операції, з нетерпінням чекав його повернення. Але нам не судилося зустрітися за філіжанкою кави: під час відходу наших армійців з Дебальцевого куля ворожого снайпера обірвала життя майора. Овдовіла дружина і осиротіла донька, тужать за сином батьки. Поховали Олега Коваля в рідному селі на Одещині.

Підполковник Микита Недоводієв очолював бронетанкову службу з'єднання. Вранці 9 лютого 2015 року як старший машини виїхав у складі автоколони з території базового табору. З ним у кабіні КамАЗа знаходився водій — старший солдат військової служби за контрактом Вадим Федорченко. В районі села Логвинового потрапили в засідку, яку влаштувала ворожа диверсійно-розвідувальна група. Тривалий час доля підполковника Недоводієва була невідома. Але згодом Микиту Олександровича ідентифікували за експертизою ДНК серед загиблих. 21 червня особовий склад частини провів офіцера в останню путь.

Андрій Добрань по закінченні десятирічки і Заболотнянського профтехучилища був призваний на строкову службу. Служити випало у 101-й.

— Армія — це моє життя, — казав товаришам. І підписав контракт. Взимку 2015-го, виконуючи завдання в районі Дебальцевого, потрапив під обстріл. Один із осколків снаряда з «Града» смертельно поранив Андрія.

Людина, як стверджував давньогрецький філософ, не вмирає: вона живе стільки, скільки її пам'ятають. Підполковник Микита Недоводієв, майор Олег Коваль, старший лейтенант Роман Тимошенко, молодші сержанти Максим Ошека та Василь Законов, старші солдати Владислав Кучеренко, Андрій Добрань, Олександр Клочан, Анатолій Голик, Михайло Іваничко і Дмитро Барвін вічно житимуть у пам'яті бойових побратимів і в усіх, хто їх знав.

Сергій ЗЯТЬЄВ

«ПІСЛЯ ТАНКОВОГО БОЮ ПІД ДЕБАЛЬЦЕВИМ ОТРИМАВ НАЙДОРОЖЧИЙ ПОДАРУНОК — ЗВІСТКУ ПРО ТЕ, ЩО СТАНУ БАТЬКОМ»

УКРАЇНСЬКІ ТАНКІСТИ ЛОБ У ЛОБ ЗІТКНУЛИСЯ З ВОРОЖИМИ ТАНКАМИ Т-72. ТРИ ПРОТИ ТРЬОХ. ЗА 20 ХВИЛИН БОЮ — 3:0 НА НАШУ КОРИСТЬ

12 лютого 2015 року командир танка старший сержант Геннадій Ковальський, кавалер ордена «За мужність», запам'ятає надовго. Три українські бойові машини було підтягнуто з Артемівська до Логвинового, під Дебальцевим, щоб прикривати піхотинців. Але на них очікував важкий танковий бій

Геннадій Ковальський, кавалер ордена «За мужність»

— Це сталося вранці, близько восьмої години. Була, на диво, добра видимість. Як тільки наші танки розгорнулися фронтом, зайняли бойові позиції, ми помітили ворожий Т-72. Він нахабно відкрив вогонь по нашій піхоті. Звісно, відповідь не забарилася. Екіпаж командира капітана Олександра Мороза поцілив у нього першим же пострілом. «Сімдесятдвійка» миттєво спалахнула, та було зрозуміло, що бій іще не закінчився. Противник і справді дуже швидко відповів: пустив снаряд з іншого панцерника в танк, яким керував Володя Костенко. Захисна система «Булата» врятувала його від пошкодження. Цим ворог себе й викрив. Ми одночасно вдарили по ворожій машині з трьох гармат, коли той спробував відступити. Та екіпаж Костенка дістав його осколково-фугасним снарядом.

Згодом з'явився третій ворожий танк. Часу на роздуми зовсім не було, усе робили механічно. Екіпаж Ковальського знищив його з першого разу.

— Я миттєво скоригував навідника, і той феноменально справився зі своїм завданням. Одразу влучили в ціль! У нас, зрештою, іншого варіанта й не було: або ми, або нас. Дистанція до ворожої машини, яку ми знищили, становила 560 метрів. Загалом танки не ведуть бій на такій короткій відстані. Зазвичай танкові дуелі відбуваються більше як за кілометр. Тому така близька дистанція неабияк ускладнювала ситуацію. Але нічого, упоралися! Бачив, як екіпаж ворожої «сімдесятдвійки» вистрибував із машини й намагався відбігти… Коли я розповідаю, то здається, що це протистояння тривало довго. Насправді ж той бій стих хвилин за двадцять, а може, і скоріше.

А невдовзі після того бою старший сержант отримав дорогий подарунок: він дізнався, що стане батьком.

— Нині донечці вже два роки й три місяці. Після того як дізнався радісну новину, стало трохи не по собі, адже я чітко усвідомлюю, що ми могли бути на місці наших ворогів. Нас урятувало те, що ми все робили швидше й точніше. Утім під час бою не все залежить від майстерності та злагодженості екіпажу. Дуже багато — і від самої машини. Того дня наша техніка нас не підвела. До речі, потім інші українські підрозділи підбили там іще кілька ворожих танків. А під час виходу наших бійців із Дебальцевого ми стояли на прикритті.

Танкіст говорить, що небезпечних моментів за час служби було чимало. Не раз снаряди пролітали поруч, не раз доводилося застосовувати танк як укриття й навіть ночувати під ним.

— Важко було у 2014–2015 роках. Часто потрапляли під постріли «Градів», мінометів, САУ… Якось до нас приїхав заступник командира бригади. Почався потужний обстріл, і він дістав важке поранення ноги. Я швидко вибрався з-під танка, де хотів перечекати бій, надав йому першу допомогу й вивіз його до найближчої лікарні. Ногу врятували. Тепер постійно спілкуємося, він дякує за порятунок.

Геннадій жартує, що танкісти не мають жодної потреби ходити в тренажерний зал. Вони й так завжди в належній формі. Досить часто доводиться ремонтувати техніку в польових умовах, а кожна запчастина до танка важить чимало.

— Я як командир повинен уміти не лише керувати екіпажем і стріляти, а й ремонтувати машину. Днями посеред поля спала гусениця. Самостійно витягували, ставили на місце. А це, повірте, дуже непросто. Чи, для прикладу, треба дістати акумулятор із танка. А їх там чотири штуки, і кожен важить 75 кілограмів. Витягти його можна тільки через люк. Тож, буває, натягаєшся за день більше, як на будь-якому силовому тренуванні.

«Нас урятувало те, що ми все робили швидше й точніше»

Чоловік розповідає, що успіх роботи танкових підрозділів дуже залежить від піхоти. Без неї вони, як без очей.

— От узяти ПТКР, що має вигляд просто шматка труби, а людина, яка стріляє, лежить. Я з танка її навряд чи помічу. Ворожий танк або БМП я, звісно, побачу, а цей комплекс — ні. А лиха від нього може бути дуже багато. Для цього і є піхота. Ми прикриваємо її вогнем із танків, а вона допомагає нам.

Згідно з Мінськими домовленостями, великі калібри на фронті не стріляють. Та роботи в танкістів вистачає. Постійні бойові чергування, тренування з відбиття можливих наступів, навчання менш досвідчених колег і вдосконалення власних навичок… Завжди треба бути напоготові!

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

«НА ОДНІЙ З ВУЛИЦЬ ВУГЛЕГІРСЬКА НАШЕ ВІДДІЛЕННЯ ЗУСТРІЛОСЬ З РОСІЙСЬКИМ ВЗВОДОМ...»

Був лютий 2015 року. Тривали кровопролитні бої за Дебальцеве. Механізована рота 30-ї бригади зайшла з боку «Дебальцівського хреста» у Вуглегірськ, щоб його зачистити...

Рота розсипалася відділеннями по крайніх вулицях міста й пішла на зачищення. На росіян, які захоплювали Вуглегірськ із другого боку, хлопці з «тридцятки» вийшли несподівано. Щойно на околиці вони підібрали двох поранених з 128-ї бригади, улаштували їх на броні та повернули в провулок ліворуч, як раптом попереду — група військових у пішому порядку кількістю до взводу. Наші — на БМП-2. Від раптовості зустрічі і ті, і ті остовпіли. «Нацгвардія», — майнула думка в головного сержанта взводу сержанта Богдана Марченка. Білі маскхалати, така сама зброя, як і в нас… Але, щось було у них не так...

Жестами командири з обох боків домовилися зійтися по двоє на середині вулички. Богдан, не дуже поспішаючи, вирушив разом із кумом, молодшим сержантом Сергієм Крикуном. Так само неквапно назустріч їм ішли двоє невідомих у маскхалатах. Ішли, показуючи розпізнавальні знаки із жовтого скотча. Усе начебто так, як і має бути, — жовтий скотч, дві пов'язки… Так, але не так! Українці тоді мали по дві пов'язки на обох руках, а росіяни — на лівій руці та лівій нозі! Саме такий вигляд мали й незнайомці…

Одночасно, поки мозок переварював інформацію, Богдан кинув пробний камінь:

— За кого ви воюєте?

— А ви за кого? — пролунало у відповідь.

І тут, коли куми вже здогадалися, хто перед ними, жартівник Сергій вирішив покепкувати:

— Ми — за тих, що більше платять!

— У нас більше платять, ми — за ДНР, переходьте до нас! — відповіли росіяни, а це були саме вони, кадрові військовослужбовці регулярного підрозділу російських військ.

Миттєво оцінивши ситуацію, Марченко вигукнув:

— Мочи сепарів!!!

Скинувши автомат і стріляючи чергами, він, пригнувшись, почав зигзагами повертатися під прихисток бронемашини.

Відділення вдарило з усіх стволів. Спочатку це була перестрілка з автоматичної зброї, а згодом українці підключили гармату БМП-2.

Бій між українським відділенням з однією бронемашиною та пішим російським взводом тривав майже три години. Українці не втратили жодного бійця ані загиблими, ані пораненими. Зате поклали майже весь російський взвод! Що справу зроблено, Богдан зрозумів, коли росіяни почали пускати червоні ракети, а поодинокі вцілілі солдати стали відступати. Водночас заклацали одиночні постріли снайперів, які прикривали відступ. Згодом Марченко дав команду відходити за ріг.

Через два дні після цього бою Сергій Крикун у засідці втратив ногу. Підлікувавшись, він вирішив залишитися у війську й домігся свого: окремим рішенням Міністра оборони України йому було надано це

Сержант Богдан Марченко

право, і сьогодні Герой України сержант Сергій Крикун служить в одному з райвійськкоматів на рідній Харківщині.

У складі свого підрозділу старший сержант Богдан Марченко пройшов важкі бої під Савур-Могилою, Степанівкою та Міусинськом улітку 2014 року. А потім було Дебальцеве. Це були перші числа лютого, коли з боку «Дебальцівського хреста» підрозділи 30-ї бригади зайшли на зачищення Вуглегірська (на той час одну його частину контролювали росіяни, другу — українці). До складу групи, у якій на початку операції, ще до пам'ятної зустрічі з росіянами, був Марченко, входили танковий взвод і взвод батальйону «Донбас». Іще до Вуглегірська, на підході до селища Грозного, група потрапила в засідку: праворуч із засніженої лісосмуги по ній стали стріляти зі стрілецької зброї, і раптом із посадки ліворуч ударили танки й «Рапіри» — протитанкові гармати МТ-12.

— Боєм це не назвеш, — із сумом згадує старший сержант. — Скоріше розстрілом колони із засідки…

Унаслідок обстрілу наша піхота втратила дві БМП, танкісти — один танк, а донбасівці — позашляховик. До того ж у «Донбасі» було кілька загиблих і поранених, танкісти втратили екіпаж, а піхоті пощастило більше: незважаючи на втрату двох бойових машин, їхні екіпажі вціліли. В одну влучив танковий снаряд з БМП — навідник-оператор і механік-водій зазнали поранення, а от гранатометник, який був поруч із «бронею», загинув. Одразу після цього кулеметну точку, з якої було надіслано смертоносну кулю, знищив екіпаж БМП головного сержанта взводу Марченка. Та й не лише кулеметну обслугу відмінусували українці.

А в травні 2015-го зазнав поранення й Богдан. У запеклому бою під Луганським під час обстрілу з боку Дебальцевого в груди сержантові влучив осколок «сто двадцятої» міни. Крім нього, поранення дістали троє бійців, а мобілізований командир взводу 25-річний лейтенант Олександр Закерничний і нещодавно зарахований до складу підрозділу бригади вогнеметник Сергій із позивним «Татарин», уродженець Криму, загинули.

Харків, Житомир… Півроку госпіталів та реабілітації, і старший сержант Марченко повернувся до своїх бойових побратимів, із якими згодом пліч-о-пліч протягом року боронив Приморський напрямок.

Олексій ТРИГУБ

Під час будівництва сучасного табірного містечка за європейськими стандартами на 235-му міжвидовому Центрі підготовки військових частин та підрозділів Збройних Сил України

НА БУДІВНИЦТВО Й РЕМОНТ ОБ’ЄКТІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ ЦЬОГОРІЧ НАДАНО РЕКОРДНИЙ ФІНАНСОВИЙ РЕСУРС — ПОНАД 4 млрд грн

ЗА ЦІ КОШТИ ПЛАНУЮТЬ ВІДНОВИТИ Й ПОБУДУВАТИ 756 ВІЙСЬКОВИХ ОБ’ЄКТІВ

2018 року реалізується велика програма з реконструкції, відновлення та будівництва житлових комплексів, казарм та об’єктів інфраструктури військових частин. Про те, як це завдання виконують, під час брифінгу в Міністерстві оборони розповів заступник начальника Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України полковник Олександр Чергінець

Полковник Олександр Чергінець

Передусім ішлося про бюджет, наданий цьогоріч на капітальне будівництво та ремонт будівель. Зокрема було зазначено, що фінансування робіт відбувається в трьох напрямках. 3,01 млрд грн за загальним фондом Міністерства оборони України сплановано на будівництво, реконструкцію й капітальний ремонт військових об’єктів і будівництво казарм поліпшеного планування для військовослужбовців за контрактом. 1 млрд грн за спеціальним фондом за рахунок коштів, які надійшли в Міністерство оборони України від реалізації конфіскованого майна, — на будівництво казарм поліпшеного планування для військовослужбовців за контрактом. Іще 59,65 млн грн за загальним фондом оборонного відомства передбачено за окремою програмою для переобладнання будівель під спеціально пристосовані казарми для військовослужбовців за контрактом.

— За рахунок коштів у сумі 4,07 млрд грн 2018 року Міністерство оборони України планує відновити й побудувати 756 військових об’єктів. Зокрема за 2,63 млрд грн буде зведено 184 житлові комплекси для розміщення 23 тисяч військовослужбовців військової служби за контрактом. Будівництво відбуватиметься на територіях військових містечок майже по всій території України — у 21 області, — сказав заступник начальника Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України полковник Олександр Чергінець.

Якщо цьогорічні асигнування на будівництво порівняти з фінансуванням 2017 року, то матимемо зростання майже в п’ять раз, із 877,8 млн грн до 4,07 млрд грн

За його словами, на будівництво табірних містечок, розвиток інфраструктури Військово-Морських Сил і Сил спеціальних операцій ЗС України надано 739,6 млн грн. Зокрема 115,8 млн грн — на зведення на території військового містечка в селі Черкаському Дніпропетровської області табірного містечка для військових частин, які відновлюють боєздатність. Тут будують п’ять казарм, комплексну будівлю штаб-казарми, фізкультурно-оздоровчий комплекс, проводять відповідні інженерні мережі. 290,7 млн грн — на будівництво табірного містечка для розміщення бригади в польовому таборі на Широкому Лані. Уже завершуються роботи зі зведення 11 казарм, їдальні, КПП, зовнішнього електропостачання, об’єктів інженерного забезпечення (свердловини, очисні споруди, котельня, інженерні мережі тепло-, електро- й водопостачання та каналізації) і благоустрою території. У плані — роботи з будівництва штабу й центру відпочинку, а також резервних мереж електропостачання. 123,5 млн грн спрямовано на будівництво трьох казарм, гуртожитку, їдальні, медпункту, фізично-оздоровчого комплексу, а також реконструкцію об’єктів інженерного забезпечення та благоустрій території у військовому містечку Дачне-2. На розвиток інфраструктури ВМС Збройних Сил України заплановано 133,3 млн грн. У Бердичеві цього року планують завершити будівництво Навчального центру Сил спеціальних операцій ЗС України, на що передбачено 76,3 млн грн.

Окрім цього, 2018 року буде здійснено капітальний ремонт 52 їдалень у 51 військовій частині. На ці роботи, які включають у себе, зокрема, і втановлення сучасного обладнання продовольчої служби, надано 355,4 млн грн.

Іще 277,8 млн грн надано на об’єкти військових частин, сформовані протягом 2014–2017 років, військово-медичні заклади та об’єкти фізичної підготовки й спорту.

На заходи з переобладнання казарм за загальним фондом спрямовано 59,65 млн грн. За рахунок цих асигнувань планують реконструкцію восьми казарм на 1467 ліжко-місць. Протягом року буде введено в експлуатацію чотири казарми, що дасть змогу розмістити 489 військовослужбовців за контрактом у містах Одесі (347 ліжко-місць), Очакові (64), Васильківі (36), с. Селещині Полтавської області (42). Крім цього, у плані — заходи з розроблення проектної документації та виконання першої черги ремонтно-будівельних робіт іще стосовно чотирьох казарм загальною місткістю 978 ліжко-місць із терміном введення їх в експлуатацію 2019 року.

— Фінансування Міністерства оборони на заходи з будівництва, реконструкції та капітального ремонту військових об’єктів динамічно зростає щороку, що дає змогу суттєво розвивати інфраструктуру військових містечок. Цьогоріч порівняно з 2017 роком асигнування збільшено майже в п’ять раз. А якщо порівняти його з фінансуванням 2014 року, то матимемо зростання майже в 30 разів, із 136,82 млн грн до 4,07 млрд грн, — підсумував полковник Олександр Чергінець.

Руслан ТКАЧУК

УКРАЇНА АКТИВІЗУВАЛА ВІДНОВЛЕННЯ АЕРОДРОМНОЇ МЕРЕЖІ

ДОСВІД БОЙОВИХ ДІЙ ПОКАЗУЄ, ЩО ВІЙСЬКОВІЙ АВІАЦІЇ НЕОБХІДНА ШИРОКА МЕРЕЖА СУЧАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АЕРОДРОМІВ НА ВСІЙ ТЕРИТОРІЇ КРАЇНИ, А ТАКОЖ «ЗАПАСНІ» АЕРОДРОМИ НА ОКРЕМИХ ДІЛЯНКАХ АВТОМОБІЛЬНИХ ТРАС

Імітаційна посадка на визначену ділянку автомобільної дороги

За часів незалежності України тільки одного разу, на початку 2000-х, пара винищувачів МіГ-29 приземлялася та злітала з автомобільної ділянки дороги

Від початку створення Збройних Сил України частини військової авіації активно скорочувались разом із аеродромною мережею. З майже 100 військових летовищ, що були на початку 90-х років, на сьогодні в Україні залишилося близько чверті. Та й ці потребують капітального ремонту

З 2015 року фахівці Повітряних Сил розпочали «повертати у стрій» ті летовища, які багато років тому перейшли в комунальну власність місцевих органів самоврядування

Коли почалася російська агресія у Криму та на Сході України, Командування Повітряних Сил ЗС України зіткнулося з тим, що на певних напрямах для виконання завдань у повному обсязі авіації не вистачало підготовлених аеродромів. Одне з небагатьох летовищ, яке на початку літа 2014 року прийняло бойову авіацію, знаходилося неподалік міста Дніпропетровська (Дніпро). За радянських часів тут був військовий аеродром винищувального авіаційного полку, який використовувався й цивільною авіацією. Від початку нового тисячоліття летовище стало суто цивільним. Відтоді допоміжні будівлі аеродрому перейшли у сферу управління Міністерства інфраструктури, а злітно-посадкову смугу, диспетчерський пункт і будівлю радіолокаційного ретранслятора ближнього маяка контролювала приватна авіакомпанія. На початку листопада 2015 року Кабінет Міністрів України підписав розпорядження щодо передачі цього аеродрому зі сфери управління Міністерства інфраструктури і авіакомпанії під контроль Міністерства оборони України. Проте тривалий час не з вини Збройних Сил це рішення не реалізовувалося.

— На сьогодні ще тривають судові засідання, але я впевнений, суд ухвалить позитивне рішення, і невдовзі аеродром та його інфраструктура будуть повернуті оборонному відомству, — говорить начальник інженерно-аеродромного управління логістики Командування ПС полковник Павло Яворський. — Це діючий аеродром, і кошти, потрібні на його утримання, відносно невеликі. Набагато більше доведеться витратити при поверненні в державну власність летовищ, які тривалий час не експлуатувалися.

Аналіз досвіду бойових дій показує, що військовій авіації вкрай потрібна широка мережа сучасних аеродромів на всій території країни. Тому вже з 2015 року фахівці Повітряних Сил розпочали «повертати у стрій» ті летовища, які військові багато років тому передали в комунальну власність місцевих органів самоврядування. Тепер щороку відновлюють по кілька таких аеродромів. Спочатку повертається авіаційна комендатура, техніка, обладнання. Потім фахівці відновлюють злітно-посадкову смугу, будівлі, казарми, встановлюють сучасну апаратуру. За кілька місяців донедавна «мертвий» аеродром оживає і зустрічає транспортники, винищувачі, штурмовики, навчально-тренувальні літаки. Так було, наприклад, 2016 року в Чернігові й 2017-го в Умані. Є відповідні плани й на поточний рік.

Навіть найміцніший аеродромний бетон — не вічний, а летовища державної авіації України капітально не ремонтувалися від самого свого створення. Кілька років тому було ухвалено рішення щодо якісного покращення державних аеродромів. Як пілотний проект було обрано військове летовище в Озерному (Житомирська область). За попередніми розрахунками, це коштуватиме 700–800 млн грн. На сьогодні розпочалося опрацювання проектної документації. Планується, що вже восени розпочнеться безпосередня реконструкція аеродрому.

Ще наприкінці 2015 року Радою Національної безпеки і оборони України було ухвалено рішення про відновлення та створення аеродромних ділянок доріг оборонного значення. Це рішення затверджено Указом Президента України.

— Зі свого боку ми маємо визначити ділянки автомобільних трас, які в майбутньому відіграватимуть роль «запасних» аеродромів, та розробити технічні вимоги до кожної з них, — говорить полковник Павло Яворський. — На сьогодні вже визначені такі ділянки, підготовлено проект відповідної постанови Кабміну. Далі — справа Міністерства інфраструктури. Нюанс полягає в тому, що сьогодні майже всі основні автомобільні дороги України будуються, ремонтуються й обслуговуються тільки після концесійного конкурсу. Концесіонери — відомі міжнародні корпорації. Безперечно, вони мають можливість підготувати ділянку автотраси, яка буде використана як аеродром. Але це потрібно заздалегідь обговорити, виділити на роботи кошти.

За часів незалежності України тільки одного разу, на початку 2000-х, пара винищувачів МіГ-29 приземлялася та злітала з автомобільної ділянки дороги. Хоча за радянських часів на території нашої держави була певна кількість таких ділянок, на сьогодні всі вони потребують ремонту і реконструкції. Під час практичної фази навчань «Небесний щит-2016» літаки МіГ-29 та Су-24М успішно здійснили імітаційну посадку на визначену ділянку автомобільної дороги сполученням Київ — Чоп, на часі — реальні посадки. Далеко не кожний відрізок автомобільного шляху може стати польовим летовищем. Вимоги до ЗПС досить-таки жорсткі: щонайменше 2,5 км ідеальної дороги — ділянка рівна, без тріщин, значно вища, ніж на звичайній автостраді, носійна спроможність асфальту тощо. Крім того, на кінцях ділянки обабіч мають бути розташовані місця для розміщення літаків і автомобілів обслуговування та обов'язково — якісна об'їзна дорога. І це лише кілька основних загальних вимог. Є додаткові вимоги до кожної конкретної ділянки, яка в перспективі має стати польовим летовищем. Наприклад, демонтувати рекламні щити, перенести пішохідні переходи, прибрати автозаправочну станцію.

Такі суттєві покращення аеродромів державної авіації України проводяться вперше за чверть століття. Тож є підстави сподіватися, що за кілька років українська військова авіація отримає якісно нову аеродромну мережу.

Віктор ГЕДЗ

НА СХОДІ УКРАЇНИ МІНИ

ЗАБРАЛИ ЖИТТЯ ВЖЕ 600 ЛЮДЕЙ, 97 ІЗ НИХ — ДІТИ

З початку АТО українські сапери перевірили та очистили 260 кв. км територій, але це лише 3,5 відсотка від потреби

ПИТАННЯ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ДОНБАСУ СЬОГОДНІ НАДАКТУАЛЬНЕ. АДЖЕ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ЗАБРУДНЕНО БЛИЗЬКО 7 ТИС. КВ. КМ, БЕЗ УРАХУВАННЯ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Нещодавно в ЗМІ з'явилась інформація про те, що в Красногорівці троє дітей чотирнадцяти, дев'яти й трьох років дістали поранення внаслідок розриву вибухонебезпечного предмета. Знайшли на вулиці 12,7-мм патрон і гралися з ним. Після вибуху двоє дітлахів дістали важкі травми: хлопчикові пошкодило внутрішні органи й відірвало три пальці на лівій руці, найменшій дівчинці — палець на правій руці й також пошкодило внутрішні органи. Старша дівчинка в момент вибуху була на певній відстані від епіцентру вибуху, тому, на щастя, відбулася відносно легкими осколковими пораненнями грудної клітки, сідниць і гомілки.

Схожі повідомлення з'являються, на жаль, часто. Рівень забруднення вибухонебезпечними предметами території Донбасу жахливий. Унаслідок розриву мін та іншого «добра» вже постраждало понад 1800 осіб, 600 людей загинуло, серед них 97 дітей.

І це в той час, коли розмінуванням території Донбасу постійно займається 64 групи розмінування, з урахуванням міжнародних партнерів. Загалом у районі АТО вони очистили (перевірили) близько 260 кв. км територій (але це лише 3,5 відсотка від потреби) й знищили (знешкодили) більше як 328 000 вибухонебезпечних предметів. На сьогодні мінами забруднено майже 7 тис. кв. км підконтрольних територій Донецької й Луганської областей. І треба сказати, що, коли Україна визволить окуповану частину Сходу України, проблема розмінування регіону постане ще гостріше.

Тому питання очищення території Донбасу нині надактуальне. Про це, зокрема, йшлося під час засідання за круглим столом, присвяченого проблемам протимінної діяльності на території України.

— Для того, щоб удосконалити та якісно поліпшити процес розмінування забруднених територій, ми маємо розуміти, яку велику відповідальність покладено на всіх нас, — сказав заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції генерал-лейтенант Анатолій Петренко. — І для того, щоб ефективно в подальшому вирішувати в інтересах держави це складне завдання, нам потрібно впорядкувати й запустити управлінську функцію з протимінної діяльності.

У районі проведення АТО групи розмінування знешкодили більше 328 000 вибухонебезпечних предметів

На сьогодні українська держава керується застарілими та неефективними з точки зору досвіду західних партнерів нормами й стандартами протимінної діяльності.

— Нам потрібно звертатися до міжнародного досвіду, особливо тих країн, які мали збройні конфлікти та які подолали або перебувають на завершальному етапі подолання наслідків забруднених мінами територій. До речі, багато держав пропонують Україні свій досвід, допомогу й практичну підтримку для нарощування наших оперативних спроможностей у цьому питанні, — розповів генерал-лейтенант Анатолій Петренко.

Жваве обговорення серед учасників засідання спричинила нормативно-правова база, адже сьогодні триває робота з ухвалення Закону України «Про протимінну діяльність в Україні».

— Міністерство оборони спільно з нашими партнерами, зокрема й міжнародними, здійснило роботу зі створення системи протимінної діяльності в нашій державі з урахуванням іноземного досвіду, — розповів начальник Управління екологічної безпеки та протимінної діяльності МО України полковник Максим Комісаров.

Очолювати цю системну роботу й організовувати протимінну діяльність має уряд країни. Також має бути створено державну комісію з питань протимінної діяльності. Ідеться про так званий національний координуючий орган протимінної діяльності, до складу якого входитимуть представники всіх зацікавлених структур, які працюють в Україні для подолання мінної небезпеки. Далі як робочий елемент цієї державної комісії створюється Центр протимінної діяльності (ПМД), який плануватиме, контролюватиме якість очищення територій, управлятиме інформацією ПМД, оцінюватиме відповідні організації тощо.

Безпосередню роботу з розмінування мають здійснювати ДСНС, ЗСУ, Держспецтрансслужба, Національна поліція, а також національні, міжнародні й комерційні організації.

Також цим законом має бути врегульовано такі питання, як контроль якості очищених територій і передача їх органам місцевої влади. Звісно, це відбувається й зараз, але на законодавчому рівні ці процеси не врегульовано.

Такий підхід дасть змогу об'єднати національні структури з розмінування, залучити зовнішню допомогу від міжнародних фондів і задіяти приватних та іноземних фахівців, а також налагодити системну інформаційно-роз'яснювальну роботу з місцевим населенням. Без створення такої структури Україні буде важко залучити необхідні ресурси для очищення нашої землі від мін і вибухових пристроїв.

Після створення й ефективного функціонування системи ПМД можна розраховувати на те, що роботи з очищення територій, на яких відбувалися бойові дії або які було окуповано, буде здійснено комплексно, якісно та максимально швидко. І тільки тоді земля Донбасу справді стане безпечною, і люди не наражатимуться на небезпеку.

Роман ВУС

БАЛКАНСЬКИЙ ДОСВІД ПІСЛЯВОЄННОГО ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЙ

Після тривалих воєн Балканський регіон зіткнувся з новою проблемою — загибеллю мирного населення внаслідок розриву мін та нерозірваних боєприпасів. Тому в регіоні розпочали гуманітарне розмінування, яке відрізняється від звичайної ліквідації мін.

Ключова різниця полягає в тому, що звичайне розмінування здійснюють саперні підрозділи на конкретній місцевості або об'єкті, де виявлено вибухові пристрої. А гуманітарне розмінування, як зазначають у Центрі розмінування Сербії, передбачає комплексний підхід до всієї території, на якій тривали бойові дії, і включає в себе огляд усієї території, визначення сумнівних районів, виявлення ділянок із мінами та залишками вибухових пристроїв, очищення від них. Після гуманітарного розмінування місцевість стає повністю придатною для використання.

Цей процес тривалий. Для прикладу, територію окремих країн Західних Балкан досі повністю не очищено, хоча війна там закінчилася майже 20 років тому.

У гуманітарному розмінуванні територія поділяється на три категорії: сумнівна поверхня, де можуть бути міни та вибухові речовини; забруднена територія, де вже виявлено міни та вибухові речовини; очищена територія (безпечна для людей). Як переконує досвід Хорватії, забруднена територія становить близько 40% від сумнівної поверхні.

Якщо звернутися до досвіду Хорватії та Боснії і Герцеговини, то цим країнам потрібно було понад 20 років для розмінування своїх територій. Остаточне очищення Хорватії передбачено на 2019 рік, а Боснії і Герцеговині треба буде ще близько трьох років. Утім значну частину територій цих країн покривають гори, а 60–70% — ліси, особливо в Боснії і Герцеговині, що істотно ускладнювало роботи з перевірки та розмінування. Крім того, на відміну від України, у балканських війнах застосовували авіацію, що розширило забруднену територію й ускладнило роботи з її очищення, особливо від касетних бомб. Треба сподіватися, що такі самі роботи в Україні буде здійснено швидше.

Очищення територій від мін — недешева справа. Наприклад, у Хорватії на десятирічний період — 2009–2019 рр. відповідно до Національної програми з розмінування території передбачено 550 млн євро (ідеться про 954,5 кв. км).

У балканських країнах донорами розмінування стали Європейський Союз, ПРООН, США (Міжнародний трастовий фонд), Туреччина, Норвегія («Норвезька народна допомога»), Японія, Канада, Китай та інші країни, а також і недержавні організації та приватні підприємці.

Люди повертаються у село

ВЕРХНЬОТОРЕЦЬКЕ: ТРИ МІСЯЦІ БЕЗ ОБСТРІЛІВ

ВІДТОДІ, ЯК НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ ПЕРЕЙШОВ ПІД ЦІЛКОВИТИЙ КОНТРОЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ, ЛЮДИ СТАЛИ ПОВЕРТАТИСЯ У СВОЇ ДОМІВКИ, А В ШКОЛІ Й САДОЧКУ ПОБІЛЬШАЛО ДІТЕЙ

За роки бойових дій на Донбасі сотні тисяч тамтешніх жителів змушені були тікати від війни. Але чимало українців продовжують жити у своїх домівках неподалік лінії розмежування сторін, попри небезпеку, яку несе війна. Одним із таких населених пунктів є Верхньоторецьке, що в Ясинуватському районі на Донеччині. Однак уже сьогодні завдяки українським військовим ситуація тут помітно змінилася

На годиннику лише сьома ранку, а ми вже в дорозі. Скооперувавшись із групою офіцерів військово-цивільного співробітництва, їдемо в це селище, щоб побачити тамтешнє життя-буття.

Відсутність попутного й зустрічного автотранспорту в цій місцевості дає змогу дотримуватися крейсерської швидкості й не зупинятися на перехрестях нерівнозначних доріг. Навіть перетинаючи залізничний переїзд, тут упевнено можна не скидати швидкість. Безпеку гарантують зарослі чагарником рейки, а також перебиті лінії електропостачання.

Кілька десятків кілометрів позаду. Ми минаємо останній наш блокпост та опиняємося на межі лінії фронту. Блокпост працює на в'їзд-виїзд до шостої вечора. Потім іще певний час дозволено пересуватися пішки, з паспортом, у якому є місцева прописка. Визначені правила не обговорюють.

На шляху пересування в очі впадає те, що чим ближче до лінії фронту, тим більше населені пункти нагадують руїни. От і у Верхньоторецькому на деяких крайніх вулицях практично не залишилося цілих будинків, покрівля більшості з них має пошкодження, а вікна забито фанерою.

— Перший обстріл села стався 22 січня 2015 року, — розповідає Олена Черкашина, директор навчально-виховного комбінату (таку відтепер має назву Верхньоторецька середня школа, поєднана з місцевим дитячим садком «Топольок»). — Цілу ніч обстрілювали селище з боку тимчасово окупованих Горлівки, Михайлівки, Пантелеймонівки. Навіть вранці на роботу йшли під гуркіт вибухів. Тоді в школу прийшло 18 дітей. Ми відразу зателефонували батькам, і дітей забрали. Дуже «спекотно» було в Красному Партизані. Це селище — супутник нашого Верхньоторецька.

За словами Олени Михайлівни, умить село спорожніло, люди годинами ховалися в підвалах.

— Пам'ятаю, якось я сиділа за письмовим столом у закутку біля вікна. Несподівано все як затремтіло. Жах-бах... І скло з вікна все посипалося на мене. Дивом залишилася жива. Швидко зібрала сумки з документами, ковдрами — і бігом у підвал. Уже потім, коли чоловіки обстежили територію, з'ясувалося, що в дитячому садку впало чотири снаряди. Один влучив у цегляну прибудову, другий — у шовковицю, яка впала, немов скошена. Це старе дерево й врятувало нашу квартиру від руйнувань, — розповідає Олена Черкашина.

Одного дня внаслідок обстрілу було частково зруйновано селищну раду. Речі й документацію, що вціліли, чоловіки перенесли в церкву. Одна міна влучила в дах чотириповерхівки. У школі з боку двору було розбито всі вікна.

Уночі ніхто не вмикав світло. Більшість жителів села намагалися втекти подалі від війни. Доходило до того, що загиблих унаслідок обстрілів через острах іти на цвинтар ховали просто в городах і на подвір'ях…Так тривало кілька місяців.

До речі, напередодні 1 вересня батьки стягували в школу мішки з піском, матраци, ковдри. Святковий ранок провели у вестибюлі. Перед тим розповіли дітям, де ховатися під час обстрілу...

Дістаємося центру села. Відразу загальна картинка дещо змінюється.

Бачимо прибраний сквер. Неподалік красується школа з відремонтованим дахом і новими вікнами. Поблизу дві відновлені багатоповерхівки. На авобусній зупинці — люди. Працює пошта. У місцевих крамницях помітні невеличкі черги.

З того часу, як три місяці тому наші військові просунулися вперед і село опинилося в тилу, мешканці тут живуть звичайним мирним життям.

Побачивши наше неприховане зацікавлення, Олена Черкашина погодилася провести екскурсію по школі, у якій, як на мене, панував армійський порядок. Перед входом барикада з мішків із піском. Усередині підлогу пофарбовано, нові штори, у їдальні пахне пиріжками, величезні пластмасові баки наповнено питною водою. Навіть є кімната психологічного розвантаження.

Однак усю цю ідилію на першому поверсі порушує дивний асиметричний декор стін. То купчасто, то поодинці зображено від підлоги до стелі дивовижні квіти.

— Ви не дивуйтеся. Міни не вибирали, куди їм падати, — пояснює директор. — От і доводилося вирізати візерунки та наклеювати їх на пошкоджені місця.

Останнім часом люди стали повертатися у свої домівки. У школі й садку дітей більшає. У школі на сьогодні вчиться 115 дітей, а дитячий садок відвідує 30 вихованців. Усього в селищі близько 2000 жителів. Щоранку дехто з місцевих їздить маршруткою на роботу в Авдіївку на коксохімічний завод або в Костянтинівку.

У школі сліди на стінах від ворожих мін заклеєні малюнками квітів

Свого часу українські військові допомогли місцевій владі з відновленням електропостачання. Замість лінії, по якій подавали електрику з окупованої Ясинуватої, провели нову, що з'єдналася з лінією електропостачання на підконтрольній Україні території. Хоча в селищі на фондах школи розгорнуто медичний кабінет із власним кардіографом і лабораторією, багато хто звертається й до військових медиків десантно-штурмового підрозділу, який боронить Верхньоторецьке.

Ознайомившись із сьогоденням селища, ми вирушили в напрямку до наших військових. На позиціях українських десантників у районі Верхньоторецького відносна тиша.

Уже три місяці минуло, як українські військові взяли під цілковитий контроль Верхньоторецьке.

— Воїни-десантники суворо дотримуються Мінських домовленостей, відповідно до положень яких вони можуть зміцнювати свої позиції, а також передислоковуватися в межах територій, визначених у цих домовленостях, — повідомив командир одного з підрозділів бригади, який радо взявся нас супроводжувати. — Саме виходячи із цього, а також із метою поліпшення умов спостереження за противником і його стримання ми значно поліпшили своє тактичне розташування. Хоча до цього контролювали тільки половину населеного пункту.

За крайніми будинками Верхньоторецького пролягла важлива автомагістраль, яка з'єднує тимчасово окуповані Горлівку, Ясинувату й Донецьк.

Наше спілкування з військовими та місцевими жителями перервав селищний голова.

— Ви краще тут довго не затримуйтеся, бо вже починає темніти. Це в селі є освітлення, а за околицею темна ніч, іще по дорозі у вирву яку потрапите машиною. Це прифронтовий район, тут уночі небезпечно...

Євгеній СИЛКІН

У КРАМАТОРСЬКУ ВІДКРИЛИ МЕМОРІАЛ ЗАГИБЛИМ ПІД ЧАС ОБСТРІЛУ ОКУПАНТАМИ МІСТА

Його встановили на місці, де впала одна з ракет. Меморіал має форму скляного куба з написом «Скільки ще людей має загинути?» Також на кубі викарбувано імена жертв обстрілів.

Нагадаємо, що російські окупанти 10 лютого 2015 року обстріляли житлові квартали міста з реактивної системи залпового вогню «Смерч» з боку Горлівки. Тоді загинули 17 осіб, шестеро з них — мирні жителі, решта — військові. Поранення різного ступеня тяжкості отримали більше ніж 60 осіб.

Інф. «НА»

«НА ПІДЛЬОТІ ДО УКРІПРАЙОНУ ОБИДВА НАШІ ВЕРТОЛЬОТИ ПІДБИЛИ. ТОГО ДНЯ Я ВТРАТИВ 14 БОЙОВИХ ПОБРАТИМІВ. ШЕСТЕРО З НИХ ЗА ДВА ТИЖНІ МАЛИ ДЕМОБІЛІЗУВАТИСЬ»

СПОГАДИ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦЯ «КАНДАГАРСЬКОГО» ЗАГОНУ ПРО АФГАНСЬКЕ ПЕКЛО

29 років тому, 15 лютого 1989 року, закінчилася так звана афганська війна. Про неї написано і сказано дуже багато в офіційних джерелах. Сьогодні пропонуємо подивитися на ті події очима пересічного солдата-українця, учасника тієї війни

Віталій Крутій в Афганістані командував розвідувальним відділенням 173-го окремого загону спецпризначення. Нагороджений орденом Червоної Зірки і медалью «За відвагу». Навесні 1985-го, коли його призвали до лав Радянської армії, бойові дії в Афганістані були в розпалі.

— Ми, пересічні громадяни, подіями за тисячі кілометрів від України не надто цікавились. А коли щось і чули про них, то це були офіційні повідомлення, що наші солдати саджають там дерева, доставляють до віддалених кишлаків продовольство, — розповідає Віталій Крутій. — Спочатку я потрапив до частини, де готували сержантський склад для військ спеціального призначення, що дислокувалася неподалік Ташкента. Ось там і почув від офіцерів, які побували за Амудар'єю, страшну правду про Афганістан.

— Злякалися?

— Ні. Більш того, з нетерпінням чекали відправлення, вважаючи, що ми там дуже потрібні, оскільки, як нам казав заступник по політичній, відстоюватимемо інтереси трудового народу. І такий день незабаром настав: по закінченні навчальної частини я потрапив до 173-го окремого спеціального загону спецпризначення Головного управління розвідки ГШ МО СРСР: такі підрозділи на той час вважалися елітою Радянської армії, багато хто гадав, що в них служать такі собі супермени…

— А хіба не так?

— Ні: в них служили звичайні хлопці з усіх республік Радянського Союзу. З відмінною фізичною підготовкою, зі знанням ведення бойових дій у досить специфічних умовах, які ми отримали під Ташкентом.

— І багато таких загонів було в Афганістані?

— Туди було введено лише дві бригади спецпризначення. До кожної з них входили по 4 окремі загони. І ще була одна окрема рота. У складі кожної бригади перебувала ще й вертолітна ескадрилья. Ми виконували тільки бойові завдання. А охорону місць нашої дислокації забезпечували військовики інших родів військ. Сім загонів спецпризначення були розміщені вздовж пакистанського кордону, один — на іранському.

— Які ж саме завдання ви виконували?

— Це, зокрема, розвідка, знищення формувань моджахедів та їхніх караванів, баз і складів, захоплення полонених, огляд караванів, також мінування караванних шляхів та встановлення на них спостережно-сигнального обладнання, виявлення районів зосередження ворога, місць днювань караванів і наведення на них авіації (з подальшою перевіркою результатів авіаційних ударів). Влаштовувалися засідки, нальоти, проводилися рейди, обльоти територій на вертольотах. Лише протягом 1986 року наш 173-й «кандагарський» загін провів низку ефективних нальотів на базові укріпрайони душманів. Їх було повністю очищено від моджахедів, їхню інфраструктуру знищено, а також захоплено значну кількість стрілецької і важкої зброї, боєприпасів, живої сили.

Віталій Крутій — радник Міністра оборони України, заступник голови Асоціації ветеранів Афганістану та АТО

Досить ефективними були обльоти караванних маршрутів на вертольотах з оглядовими групами на борту, коли дані повітряної розвідки реалізовувалися відразу, за рішенням командира групи. При цьому в більшості випадків обліт здійснювався на мінімальній висоті, що дозволяло використовувати складки місцевості і максимально довго залишатися непоміченими. Після виявлення каравану вертольоти здійснювали обліт і подавали сигнал на зупинку, потім два з них йшли на посадку, і група під прикриттям другої пари вертольотів оглядала вантаж. У разі вчинення опору караван знищувався ударами з повітря або десантом на землі.

Реальність, з якою ми, радянські солдати, зіткнулися в цій країні, змусила швидко забути і про так званий інтернаціоналізм, і про загрозу з боку США: ми просто хотіли повернутися з тієї війни додому живими і здоровими. Хоча б живими. А ще — не потрапити в полон, бо знали, які жахіття нас там чекають

Захоплене озброєння і боєприпаси доставлялися на базу або ж знищувалися. Саме при обльоті у травні 1986 року групою спецпризначення, у складі якої був і я, серед барханів пустелі Регістан було виявлено караван із сотні верблюдів і такої ж кількості охоронців. Ми накрили його під час денної зупинки, по максимуму використавши ефект раптовості. Адже нашій групі з двадцяти розвідників удалося розбити і розсіяти по пустелі загін душманів, яких було майже в п'ять разів більше! При цьому більшу частину вантажу було захоплено. Крім озброєння та боєприпасів, у каравані виявилося півтори тонни опію-сирцю.

— Чи розуміли ви особисто і ваші товариші, що є непроханими гостями на чужій землі й воюєте з цілим народом? Сьогодні, з висоти прожитих років, як ви оцінюєте свою участь у тій війні?

— У роки моєї юності працювала потужна ідеологічна машина, яка переконувала весь радянський народ у тому, що в Афганістані наші хлопці «виконують інтернаціональний обов'язок, протистоять американському імперіалізму». Зі сторінок компартійної преси стверджувалося, що «коли б до ДРА не увійшли радянські війська, то там були б американці». І цьому вірили!..

Але та реальність, з якою ми, радянські солдати, зіткнулися в цій країні, змусила швидко забути і про так званий інтернаціоналізм, і про загрозу з боку США: ми просто хотіли повернутися з тієї війни додому живими і здоровими. Хоча б живими. А ще — не потрапити в полон, бо знали, які жахіття нас там чекають.

— Що найбільше запам'яталося під час служби в ДРА?

— Багато що. Але 21 квітня 1987 року залишило в моїй душі, очевидно, найглибший слід, точніше, шрам: наша розвідувальна група на двох Мі-8 виконувала бойове завдання. На підльоті до укріпрайону обидва вертольоти з десантом на борту збили моджахеди. Один вибухнув одразу, з іншого борту, що загорівся і почав падати, спецпризначенці, які залишилися живі, змогли десантуватися. Я був серед них. Приземлившись на ворожій території, фактично всі обгорілі й поранені, ми вступили в бій із численнішими силами моджахедів. І кілька годин під перехресним вогнем тримали кругову оборону. Коли підійшла допомога, в кожного з нас залишався один напівпорожній магазин і одна граната — для себе… Того дня я втратив 14 бойових побратимів, шестеро з яких мали в травні того року їхати додому. Цей випадок став одночасно і трагічною, і героїчною сторінкою в літописі 173-го «кандагарського» окремого загону спецпризначення.

Інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ

АФГАНСЬКА ВІЙНА В ЦИФРАХ

Офіційною датою введення радянських військ до Афганістану досі вважається 25 грудня 1979 року. Але ще влітку 1979-го до цієї країни перекинули спецзагін КДБ «Зеніт», який разом з іншими спецпідрозділами проводив «заходи з нейтралізації контрреволюційних сил».

2 грудня 1979 року група найвпливовіших членів Політбюро ЦК КПРС ухвалила рішення про введення радянських військ до ДРА. Мета — «надання інтернаціональної допомоги дружньому афганському народові». Незабаром його довели до вищого керівного складу Міноборони, а Генштаб ЗС СРСР визначив точний час перетину кордону — 15:00 25 грудня 1979 року. Проте «дружні» афганці не зрозуміли добрих намірів Кремля: тільки-но перші підрозділи Радянської армії перетнули кордон, як їх обстріляли!

15 лютого 1989 року «інтернаціональна допомога» СРСР «братній країні» завершилася. На тій неоголошеній війні склали свої голови 13 833 військовослужбовці 40-ї армії, яка була кістяком Обмеженого контингенту радянських військ у Афганістані. Окрім них, загинули 585 співробітників КДБ, 29 працівників МВС, а також 180 військових радників і перекладачів. Із понад 900 тисяч осіб, котрі пройшли через ту війну, державними нагородами відзначено 200 153, з них 10 955 — посмертно. Станом на 15 лютого 1989 року 316 військовослужбовців вважалися зниклими безвісти, а 39 перебували в полоні.

Через афганське пекло пройшли понад 160 тисяч українців. Не повернулися до рідних домівок 3 280, 8 тисяч дістали поранення, а понад 3,5 тисячі стали інвалідами.

За мужність і героїзм, виявлені в боях, понад 40 тисяч українців нагороджено орденами і медалями, а 11 удостоєно звання Героя Радянського Союзу — найвищої відзнаки СРСР.

Якщо ж говорити про фінанси, то ця війна коштувала щонайменше 70 мільярдів американських доларів. Радянська армія втратила 114 літаків, 332 гелікоптери, 147 танків, 1 314 бронетранспортерів і бойових машин піхоти, понад 11 тисяч автомобілів.

СВОЇМ ПОДВИГОМ ВОНИ ЗМІНИЛИ УКРАЇНУ

УЧАСНИКИ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ПОКЛАЛИ ЖИТТЯ ЗА ВІЛЬНЕ ЄВРОПЕЙСЬКЕ МАЙБУТНЄ БАТЬКІВЩИНИ

Київських студентів, які восени 2013-го вийшли в центр Києва, російська преса називала екстремістами, а деякі політики — «бандерівсько-фашистськими елементами». Але весь їхній «екстремізм» полягав у тому, що вони хотіли жити у вільній країні, де б ніхто не знущався з них як громадян цієї країни та їхньої рідної мови, пов'язували своє майбутнє з Європою. Проти них кинули озброєний «Беркут», водомети і «тітушок», та це не зупинило людей

20 лютого снайпери відкрили прицільний вогонь по мітингарях. Цей день став найтрагічнішим в історії Майдану

Згадаймо події, що передували Революції гідності. Обійнявши взимку 2010 року посаду Президента України, Віктор Янукович проголосив курс на «європейське майбутнє» України. Звісно, і найближче оточення повторювало ці слова як мантру. Утім Росія, не бажаючи відпускати Україну із зони свого впливу, робила все можливе, щоб змінити європейський вектор розвитку нашої країни.

Незадовго до візиту у Вільнюс, де очікувалося підписання Угоди про асоційоване членство України у ЄС, український керманич зустрівся в Москві з Володимиром Путіним. Про що вони говорили — невідомо. Але згодом у столиці Литви Віктор Янукович не поставив свого підпису під угодою з Європейським Союзом. А Микола Азаров одразу почав розповідати про ті проблеми, які виникнуть у разі вступу до ЄС і які «український народ не переживе, настільки вони обтяжливі для нього».

Українці не могли мовчки стерпіти такої наруги і вийшли на вулиці та площі своїх міст. Епіцентром протестів став Київ, де в ніч з 29 на 30 листопада 2013 року мирну акцію студентів було брутально розігнано. Влада кинула проти них майже 300 озброєних спеціальними засобами бійців «Беркута». Після «відновлення правопорядку», як заявив тодішній очільник МВС Захарченко, десятки молодих людей опинилися в лікарнях із травмами різного ступеня тяжкості…

Але така жорстокість не злякала українців. Після цього кривавого побоїща на вулиці вийшло значно більше людей. І вимагали вони вже не лише асоціації з ЄС, а й покарання винних у жорстокому побитті молоді, висуваючи при цьому й політичні вимоги, зокрема, щодо відставки уряду.

Спецпідрозділи почали застосовувати проти мирних людей кийки, світлошумові гранати, водомети, інші спецзасоби, внаслідок чого десятки учасників акцій протесту дістали ушкодження. Та апогею події на Майдані досягли 20 лютого, коли снайпери відкрили прицільний вогонь по мітингарях. Цей день став найтрагічнішим в історії незалежної Української держави. Хто ж вони, Герої Небесної Сотні?

Звичайні люди. Вільні за духом і станом душі, які щиро бажали своїй країні кращого майбутнього. Вони були представниками всіх регіонів України, різними за політичними і релігійними переконаннями, статками і соціальним статусом. Але кожен із них мріяв жити у вільній, незалежній Україні.

Наприклад, Сергій Байдовський, житель Луцька, працював на магістральному нафтопроводі «Дружба». Загинув від вогнепального поранення в легеню 20 лютого 2014 року. Незадовго до смерті на своїй сторінці в соцмережі процитував слова Левка Лук'яненка: «Нація, яка не готова посилати синів на смерть, не виживе...»

Роман Варениця, 35 років. Родом з Яворівського району Львівської області. Попри те, що виховував із дружиною двох маленьких дітей, поїхав до столиці допомагати хлопцям. 20 лютого застрелений на Великій Житомирській.

Ігор Ткачук, батько трьох неповнолітніх дітей. У селі про нього розповідають як про надзвичайно працьовиту людину. Дуже любив своїх дітей. Теж загинув.

Іван Бльок, галичанин. Був справжнім господарем, мав невеличкий бізнес, любив допомагати людям. Видав старшу доньку заміж, залишилося ще двоє молодших — син і донька. На Майдан їздив постійно. Після того, як 18 лютого почали активно стріляти по людях, він знову поїхав до Києва. «Тату, може, не їдь? Я чув, там снайпери стріляють», — просив дев'ятирічний син. Але батько відповів: «Синку, я їду і маю повернутися з перемогою». Іван загинув від вогнепального поранення в серце.

Снайперські кулі обірвали життя Сергія Кемського, Володимира Жеребного, Анатолія Жаловаги, Анатолія Корнєєва та десятків їхніх товаришів.

Устиму Голоднюку під час подій на Майдані не було й двадцяти років. До столиці приїхав у листопаді 2013-го. 30 листопада його жорстоко побили «тітушки»: на потилиці наклали 12 швів. Як тільки рани загоїлися, знову поїхав на Майдан. 20 лютого 2014 року хлопець загинув унаслідок вогнепального поранення в голову. Отримав його, допомагаючи забирати загиблих.

Українці пам'ятають тих, хто віддав своє життя за наше світле майбутнє. Людей, які загинули на Майдані та прилеглих до нього вулицях, вперше Небесною сотнею назвала поетеса Тетяна Домашенко, присвятивши їм вірш «Небесна сотня воїнів Майдану». Вже в лютому 2014-го вулиці Героїв Майдану з'явилися у Вінниці, Дніпропетровську (тепер Дніпро), Кропивницькому, Луцьку, Ніжині та інших містах і селах нашої країни. У листопаді того ж року Київська міська рада перейменувала відрізок вулиці Інститутської, де 20 лютого відбувалися розстріли учасників Майдану, на Алею Героїв Небесної Сотні.

Були перейменовані на честь майданівців, які загинули під час Революції гідності, вулиці, площі, сквери і в інших містах та селах України. Поети і композитори присвятили їм чимало віршів і пісень, серед яких «Герої не вмирають», «Молода кров», «Він іде по воді». Створено також десятки фільмів, які розповідають про ті події, зокрема, «Зима, що нас змінила», «Майдан».

Президент України Петро Порошенко видав Указ «Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні». А також ініціював заснування нової державної нагороди — ордена Героїв Небесної Сотні. Ним відзначаються громадяни «за мужність, патріотизм, відстоювання конституційних засад демократії, самовіддане служіння українському народу». 20 лютого 2015 року Президент вручив 104 ордени «Золота Зірка» Героя України родичам загиблих.

Сергій ЗЯТЬЄВ

«ВІН НЕ БОЯВСЯ БЕРКУТІВСЬКИХ КИЙКІВ ТА КУЛЬ…»

Юрій Вербицький загинув 22 січня 2014 року і став одним із перших майданівців, убитих тодішнім режимом. Напередодні, 21 січня втратили життя Сергій Нігоян, Роман Сеник та Михайло Жизневський

Юрій народився в сім'ї вчених-сейсмологів, проживав у Львові. Як згадують колеги, він був надзвичайно інтелігентною і високоосвіченою людиною, присвятив своє життя сейсмології та вивченню Карпат. Захопленням Юрія Вербицького були гори та альпінізм: уперше побував у Карпатах ще у школі, й відтоді гори зачарували його. В студентські роки часто їздив не лише у Карпати, але й у Крим та на Кавказ. Чоловік мав перший розряд з альпінізму. 2007 року він зірвався з гори Дихтау в Кабардино-Балкарії. Його спускали з гори протягом двох діб. Травма не минула безслідно, після цього випадку Юрій Вербицький кульгав.

Незадовго до Майдану Вербицький захистив кандидатську дисертацію. Коли ж підвладна Януковичу парламентська більшість ухвалила 16 січня закони, які суттєво обмежували демократію у країні, Юрій приїхав до Києва: хотів бути разом з мітингарями.

— Він був дуже надійним товаришем, — розповідає Тарас Стахура, теж львів'янин, який разом із Юрієм весь час перебував на барикадах. — Готовий був виконати будь-яке завдання, не боячись беркутівського кийка і навіть кулі.

У ніч з 20 на 21 січня 2014 року Вербицького на одній з барикад на вулиці Грушевського було поранено в око. Його відвезли до однієї зі столичних лікарень. Але медичної допомоги Юрій не отримав, бо його викрали міліціонери й передали кримінальним елементам. Ті вивезли чоловіка за місто, по-звірячому катували й покинули на узбіччі дороги, де чоловік помер від переохолодження…

…Сьогодні неподалік села Гнідин, що на Київщині, біля дороги стоїть пам'ятник Юрію Вербицькому — вченому, громадському активісту і патріоту України.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Трьохосний позашляховик «Богдан 63172» під час проходження визначальних відомчих випробувань

ПОЗАШЛЯХОВИК «БОГДАН» ДОПУЩЕНО ДО ЕКСПЛУАТАЦІЇ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ

ВАНТАЖОПІДЙОМНІСТЬ НОВОГО АВТОМОБІЛЯ — 11000 кг. ВІН ОСНАЩЕНИЙ РЯДНИМ 6-ЦИЛІНДРОВИМ ДИЗЕЛЬНИМ ДВИГУНОМ З ТУРБОНАДДУВОМ, ОБ'ЄМ ЯКОГО СТАНОВИТЬ 9,7 л, А ПОТУЖНІСТЬ — 380 к. с. РОЗВИВАЄ МАКСИМАЛЬНУ ШВИДКІСТЬ ДО 85 км/год І МАЄ ЗАПАС ХОДУ У 1447 км. АВТОМОБІЛЬ ЗДАТНИЙ ПЕРЕВОЗИТИ 48 ОСІБ НА РОЗКЛАДНИХ ЛАВКАХ

Наприкінці минулого року Міністерство оборони України завершило визначальні відомчі випробування автомобіля «Богдан 63172». За їхніми результатами нова модифікація автомобіля «підтвердила належний технічний рівень підготовки автомобіля, який забезпечує виконання покладених на нього завдань». Тому цей трьохосний позашляховик було рекомендовано «допустити до експлуатації в Збройних Силах України в особливий період». На новий автомобіль встановлено двигун китайського виробництва Weichai Power. Це 6-циліндровий дизельний двигун з турбонаддувом, робочий об'єм якого становить 9,7 л, а потужність — 380 к.с. Застосування цих двигунів дозволило автовиробникові відмовитися від використання складників російського виробництва по всій лінійці продукції.

Головною особливістю повноприводного МАЗ-6317 є екстраординарна прохідність в умовах бездоріжжя

Вантажні автомобілі «Богдан 63172» підвищеної прохідності, обладнані бортовою платформою, призначені для перевезення особового складу, різних вантажів, буксирування транспортних і спеціальних причепів (озброєння і військової техніки) по всіх видах доріг, бездоріжжю і пересіченій місцевості. Авто обладнано системою регулювання тиску повітря в шинах, лебідкою з тяговим зусиллям 12000 кгс, передпусковим підігрівачем.

Вантажопідйомність цього позашляховика становить 11000 кг. Автомобіль розвиває максимальну швидкість до 85 км/год, має запас ходу — 1447 км і здатний перевозити 48 осіб на розкладних лавках.

Військові фахівці вважають, що в корпорації «Богдан» були вагомі підстави для вибору автомобілів сімейства МАЗ-6317 як базових для свого збірного проекту. Адже повноприводний МАЗ-6317 (6х6) був створений за технічними умовами Міністерства оборони СРСР. Його дослідні зразки пройшли приймальні випробування в усіх природно-кліматичних зонах СРСР. Головною його перевагою є екстраординарна прохідність в умовах бездоріжжя.

Сергій ВОРОНКОВ

ЦЬОГО РОКУ ЗА ДЕРЖОБОРОНЗАМОВЛЕННЯМ ВИГОТОВЛЯТЬ ПАРТІЮ РЕАКТИВНИХ ВОГНЕМЕТІВ РПВ-16

Президент України Петро Порошенко наприкінці минулого місяця відповідним указом увів у дію затверджені раніше основні показники державного оборонного замовлення на 2018–2020 роки. Ним, зокрема, передбачено і виготовлення партії реактивних вогнеметів одноразового використання РПВ-16.

Цей зразок озброєння розроблений Державним науково-дослідним інститутом хімічних продуктів. Він являє собою пусковий контейнер зі встановленим боєприпасом, який оснащено пороховим рушієм, що відділяється під час польоту, й самою бойовою частиною. Бойову частину становлять капсула, заповнена вогнесумішшю, детонатор і підпалювально-розривний заряд. Під час влучання в ціль відбувається підрив термобаричного боєприпаса з його паливно-повітряною сумішшю, що призводить до об'ємної детонації й руйнування укріпленого об'єкта. При цьому аерозольна хмара й ударна хвиля потрапляють навіть у найдрібніші щілини.

Сергій ВОРОНКОВ

ТОРІК ВІЙСЬКО ОТРИМАЛО ПОНАД 2,5 ТИСЯЧІ ОДИНИЦЬ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

Протягом січня — лютого 2018 року за рахунок фінансування минулого року українська армія отримала 100 одиниць ОВТ

— На 7 млрд грн ми закупили озброєння й модернізували військову техніку відповідно до державного оборонного замовлення. Це дало нам змогу постачити та модернізувати 2650 одиниць озброєння й техніки. Це керовані засоби ураження, засоби розвідки й спостереження, ракетно-артилерійське та бронетанкове озброєння й техніка тощо. Крім того, це й дефіцитні боєприпаси, які були потрібні для підтримання боєздатності Збройних Сил України, — повідомив Міністр оборони України Степан Полторак під час засідання Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони.

Також глава оборонного відомства додав, що протягом січня — лютого 2018 року за рахунок фінансування минулого року українська армія отримала 100 одиниць ОВТ. Про це йдеться на офіційному сайті МО України.

— Кошти, які ми отримали від державного бюджету, використано на 99,9 відсотка. Є кошти, які ми повернули назад у державну скарбницю через невиконання умов контрактів постачальниками та невиконання умов послуг, які вони повинні надати, — зазначив генерал армії України Степан Полторак.

«БАР'ЄРИ», ЯКІ ДОЛАЮТЬ БРОНЕАВТОМОБІЛІ НА ШЛЯХУ ДО НАШОГО ВІЙСЬКА,

АБО ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ НА ОЗБРОЄННЯ НОВИХ ЗРАЗКІВ ВІТЧИЗНЯНОЇ БРОНЕТЕХНІКИ

Останніми роками в українській армії з'явилося чимало нових зразків броньованих автомобілів, вироблених на підприємствах вітчизняного ОПК. І хоча до повного задоволення потреб Збройних Сил у таких мобільних і водночас захищених транспортних засобах іще далеко, усе ж таки маємо підстави визнати появу в нашій армії нового класу військової техніки — броньованих колісних автомобілів

Підготовка бронеавтомобіля «Козак-2М» до подолання броду під час визначальних відомчих випробувань

На їхньому шасі створюють різні варіанти спеціалізованих броньованих машин, які вже довели свою спроможність у районі антитерористичної операції. Зазвичай вони виконують завдання з перевезення особового складу, доставки боєприпасів, військових вантажів та майна, здійснюють патрулювання й супроводжують інші транспортні засоби, забезпечують вогневу підтримку дій тактичних спеціальних, розвідувальних і мобільних груп, які перебувають у відриві від основних сил, їх використовують як командно-штабні або санітарні автомобілі.

Перед тим як направити новий зразок військової техніки у військо, його всебічно випробовують.

— Представники ДНВЦ ЗСУ в складі комісій та випробувальних бригад регулярно оцінюють бойові, технічні та експлуатаційні характеристики військової техніки, яку постачають або приймають на озброєння української армії, — розповів старший науковий співробітник науково-дослідного відділу з випробувань ОВТ Сухопутних військ ЗС України підполковник Сергій Кузін. — Протягом останніх років відбулися або тривають випробування спеціалізованих броньованих автомобілів «Дозор-Б», "Тритон-01», «Козак-2», «Козак-2М», «Барс-8», Renault Sherpa Light Scout, різних модифікацій автомобілів «Богдан», КрАЗ тощо, які призначені для забезпечення військових підрозділів, також і тих, котрі виконують бойові завдання на Сході країни.

Залежно від завдань і призначення базою для створення спеціалізованих бронеавтомобілів стають шасі автомобілів підвищеної прохідності з колісною формулою 4х4, вантажопідйомністю до 4 тонн і вантажних автомобілів підвищеної прохідності з колісними формулами 4х4, 6х6, вантажопідйомністю до 20 тонн і з колісними формулами 8х8 та 10х10, вантажопідйомністю до 100 тонн.

Відповідно до конструктивних особливостей, які визначаються масо-габаритними й вантажними можливостями, сучасні спеціалізовані броньовані автомобілі умовно розподіляють на три типові групи: легкі, середні та важкі. Перші два типи пристосовані для перевезення особового складу. Їх оснащено переважно автоматичною трансмісією, незалежною підвіскою, яка забезпечує їм високу прохідність в умовах бездоріжжя. Максимальна швидкість легких і середніх броньованих автомобілів перебуває в межах 90–130 км/год, тоді як важкі розвивають швидкість до 90 км/год. На легкі бронеавтомобілі зазвичай монтують стрілецьку зброю різного калібру, протитанкові керовані ракетні комплекси, зенітно-ракетні комплекси, бойові модулі або інше обладнання. До цього типу належать вітчизняні «Дозор-Б», «Тритон-01», «Когуар» тощо. На середні платформи (усі модифікації «Козака», КрАЗ Shrek та КрАЗ Feona, «Варта») можна встановлювати різноманітні артилерійські та інші системи озброєння. Важкі платформи (КрАЗ Т17.0ЕХ) придатні для монтажу комплексів озброєння та виконання логістичних завдань.

Технічне завдання на розробку нового зразка спеціалізованого бронеавтомобіля, яке виробник отримує від оборонного відомства, містить опис специфіки його майбутнього використання у військах та вимоги до ТТХ. Технічне завдання формують на підставі розроблених Генеральним штабом ЗС України оперативно-тактичних вимог до броньованих колісних машин, Національного стандарту України, вимог чинних нормативно-технічних документів і досвіду, накопиченого під час антитерористичної операції на Донбасі. Також задля досягнення сумісності зі збройними силами держав — членів НАТО враховують і деякі матеріально-технічні стандарти Альянсу. Проте з огляду на бойовий досвід АТО вітчизняні вимоги до тих чи інших характеристик нових зразків військової техніки інколи переважають вимоги стандартів НАТО.

Найважливішими характеристиками для броньованого колісного автомобіля, розробленого для потреб української армії, є високі тягово-швидкісні властивості, економічність, запас ходу, який має забезпечити достатню автономність, прохідність (спроможність долати визначених розмірів рів, вертикальну стінку та брід) і головне — надійний захист від куль та мінно-вибухових пристроїв екіпажу, десанту, озброєння та майна, яке перевозять, його основних вузлів та агрегатів

Найважливішими характеристиками для броньованого колісного автомобіля, розробленого для потреб української армії, є високі тягово-швидкісні властивості, економічність, запас ходу, який має забезпечити достатню автономність, прохідність (спроможність долати визначених розмірів рів, вертикальну стінку та брід) і головне — надійний захист від куль і мінно-вибухових пристроїв екіпажу, десанту, озброєння та майна, що перевозять, його основних вузлів та агрегатів.

Для здійснення випробувань (державних або визначальних відомчих) наукові установи Міноборони розробляють Програму випробувань та спеціальні методики, за допомогою яких визначають фактичні технічні, експлуатаційні та інші характеристики визначеного зразка військової техніки. Зазвичай випробування відбуваються протягом кількох етапів. Спочатку відбуваються ті етапи, які виключають можливість пошкодження та руйнування дослідного зразка.

Під час визначальних відомчих випробувань, які здійснюють в особливий період, комісія державного замовника перевіряє відповідність показників заявлених розробником характеристик зразка військової техніки фактично встановленим значенням. За результатами цих випробувань зразок може бути допущеним (тільки на час особливого періоду) до підконтрольної експлуатації у військах. Рішення про прийняття на озброєння вітчизняних зразків військової техніки може бути прийнято тільки за результатами державних випробувань, під час яких державна комісія перевіряє відповідність виробу технічним завданням, вимогам стандартів і технічній документації. Наприклад, такі випробування впродовж п'яти місяців проходив спеціалізований броньований автомобіль «Козак-2», прийнятий на озброєння Збройних Сил України минулого року. За час випробувань бронеавтомобіль подолав близько 10 000 км як дорогами загального користування, так і бездоріжжям. Витримав натурні випробування на балістичну стійкість і протимінний захист. Наприклад, унаслідок підриву під днищем бронеавтомобіля 6 кг заряду в тротиловому еквіваленті датчики, розташовані на манекені, розміщеному всередині автомобіля, не зафіксували критичних перевантажень.

Андрій ЛИСЕНКО

БАЛІСТИЧНА СТІЙКІСТЬ І ПРОТИМІННИЙ ЗАХИСТ СУЧАСНИХ БРОНЕАВТОМОБІЛІВ

Залежно від ступеня захищеності вітчизняні бойові броньовані машини (ББМ) відповідно до Держстандарту України 3975–2000 (Захист панцеровий спеціалізованих автомобілів. Загальні технічні вимоги) розподіляють на сім класів (з урахуванням класу ПЗСА-Рм) захисту спеціалізованих броньованих автомобілів. Максимальний з них — шостий. ББМ, які наразі розробляються для нашого війська, мають бронювання, що відповідає класу захисту не менше четвертого (ПЗСА-4), тобто має захистити від кулі 5,45 мм автоматного патрона 7Н10 (автомат АК-74) та від кулі 7,62 мм патрона 7Н323с з кулею ЛПС (гвинтівка СВД) з відстані у 10 м. Також в останні роки при розробці вітчизняних ББМ широко застосовуються стандарти НАТО в частині балістичного захисту — стандарт STANAG 4569.

Для підвищення ефективності системи комплексного пасивного протимінного захисту ББМ на сьогодні застосовують такі конструктивні заходи:

збільшення кліренсу;

модульність конструкції, яка передбачає створення міцної кабіни-капсули, що надійно захистить екіпаж тоді, коли інша частина машини зазнає руйнування;

застосування особливої V-подібної в районі ходової частини форми корпусу ББМ, яка спроможна змінювати напрям ударної хвилі в разі підриву автомобіля на мінно-вибуховому пристрої;

обладнання ББМ протимінними енергопоглинальними сидіннями;

встановлення додаткових захисних протимінних екранів.

«КОЛИ ДОНЬЦІ ВИПОВНИЛОСЯ СІМ МІСЯЦІВ, ЯК ГРІМ СЕРЕД ЯСНОГО НЕБА, ПРИЙШЛА БІДА...»

ВЕТЕРАН АТО З МИКОЛАЄВА ПІСЛЯ ВАЖКОГО ПОРАНЕННЯ ТА СМЕРТІ КОХАНОЇ ШУКАЄ СЕБЕ ПІСЛЯ ВІЙНИ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ГІДНЕ ЖИТТЯ СВОЇЙ МАЛЕНЬКІЙ ДОНЬЦІ

…На фотовиставці, присвяченій героям АТО, людно. Журналісти полюють на героїв майбутніх статей і репортажів, спалахують фотокамери. Поряд зі світлинами — жвава дискусія відвідувачів, радісні обійми тих, що пережили лихі часи на війні й зустрілися тут, коло світлин своїх побратимів. Біля фото стоїть ветеран АТО. Це Валентин Тимофієв, він нещодавно приїхав у столицю на операцію...

— Будьмо знайомі, мене звуть Наталія. Чи можу я у вас узяти коментар? — звернулась до ветерана АТО журналістка.

— Так, — дещо розгублено відповів хлопець.

Вони вели мову про життя, про війну. Валентин розповів, що, закінчивши у своєму рідному Миколаєві факультет іноземних мов, пішов у військо й по закінченні строкової уклав контракт на військову службу в 79-й аеромобільній бригаді. Його підрозділ один із перших брав участь в АТО. Він поділився із журналісткою важкою згадкою про загибель свого товариша Дмитра, якому тільки-но виповнилося 19 років: той загинув під час обстрілу саме в день свого народження.

«Найкращий подарунок, який дарує нам доля, — це люди, яким ми говоримо «дякую, що ти є». Дякую Богові за кохання та донечку…» Саме так підписала одне з останніх сімейних спільних фото на своїй сторінці в соціальній мережі дружина Валентина Тимофієва Наталія

Час від часу дівчина помічала, що хлопець заплющує очі, відчуваючи фізичний біль у нозі. Валентин, спіймавши її погляд, розказав про поранення. Це сталося в ніч із 10 на 11 липня 2014 року. Він із побратимами потрапили під потужний мінометний обстріл. Їм пощастило, вони вижили. Поранених і покалічених їх забрали в лікарню. Невдовзі медики йому сказали: «Ви народилися в сорочці». Численні осколкові рани спини, ноги, плеча. На лівій нозі — перебитий осколком нерв, унаслідок чого чоловік не може поворушити стопою: вона просто висить. Потім тривале відновлення й лікування спочатку в Одесі, а тоді в Польщі.

«Наталочко, ти знаєш, я ловлю себе на думці, що саме ти подарувала мені те життя, яке я заслужив після війни... Ти справжня нагорода за все, що я пережив...»

Хлопець розповів журналістці про те, що влітку 2015-го зі служби його звільнили. Але він дуже хоче повернутися в армію та бути корисним.

Розмова дівчини з ветераном АТО тривала годину. Здавалося, що знають вони одне одного вічність. Коли зустрілися очима на прощання, то він зрозумів, що відпустити її він просто не має сили. Для обох зрозумілим стало одне: це доленосна зустріч, кохання з першого погляду.

— Ви навідаєте мене після операції? — запитав хлопець у журналістки наостанку.

— Так, звісно, — відповіла дівчина, усміхаючись. — Ви маєте стати на ноги, і я вам допоможу…

Відтоді вони вже не розлучалися. Після операції в столичному госпіталі Валентинові ставало дедалі легше. Щоразу хлопець наче летів до своєї коханої на зустріч… Вони могли розмовляти годинами, гуляли вуличками Києва.

— Наталочко, ти знаєш, я ловлю себе на думці, що саме ти подарувала мені те життя, яке я заслужив після війни... Ти справжня нагорода за все, що я пережив на війні, — признався Валентин і простягнув дівчині каблучку.

Їхнє щастя було безмежним, за кілька місяців вони побралися. А на День святого Миколая подарунком стала звістка про те, що молодята скоро стануть батьками…

Валентин не полишав дружину ані на мить, бо вагітність була дуже складною. Уже згодом він докорятиме собі за те, що не помічав, як часто кохана скаржилася на біль. Сидячи вночі під дверима операційної пологової, він молив Бога, щоби все склалося якнайкраще… Нарешті до нього вийшла лікарка й сказала:

— У вас дівчинка, вітаю.

— Господи, дякую Тобі, — кричав щасливий Валентин. Тоді він навіть не здогадувався, які підступні плани для нього приготувала доля…

Народження Єви для подружжя було справжнім щастям. Майбутні батьки раділи кожному дню, спостерігаючи за її маленькими успіхами. Коли дівчинці виповнилося сім місяців, як грім серед ясного неба, прийшла біда…

Наталя, тримаючи дитину на руках, відчувала, що втрачає сили. Жінка танула на очах. Вона стала жалітися на нестерпні болі. Згодом, наче вирок, пролунали слова лікаря: «Ваша дружина помирає, і ми не в змозі вам допомогти. Пробачте…» Світ для нього рухнув…

Невдовзі Наталії не стало. Вона померла в муках у коханого чоловіка на руках. Усе сталося настільки швидко й несподівано, що Валентин навіть не одразу усвідомив своє горе. Розгублено він дивився на донечку, а перед очима бачив її — свою кохану дружину. Маленька семимісячна дівчинка, як крапля води схожа на матусю, дивилася блакитними оченятами на тата... А з його очей градом котилися сльози.

Двоє сердець зустрілись через війну і стали одним цілим... Нехай їхнє щастя було недовгим, але таким прекрасним…

З того часу минув майже рік. Але нестерпний душевний біль його не полишає. Дружину він бачить щодня на фото. А нещодавно вона приходила до нього уві сні: кохана тримала в руках своє серце й на прощання віддала його йому. Валентин прокинувся в холодному поту й заридав. Навіть уві сні його кохана мала виснажений вигляд, здавалося, вона страждала через біль, і хвороба не відпускала її навіть після смерті.

— Наталю, ми ще чоловік і дружина, хіба не так? — запитав він її.

У відповідь молода змучена жінка всміхнулася й сказала:

— Бережи донечку… — і пішла.

Донька підростає, весела, любить гратися, бавитися з татком. Коли бачить фотокамеру, то завмирає й позує, наче фотомодель. Друзі пропонували Валентинові допомогу в догляді за дитиною, але він не погоджувався: не готовий її віддати нікому. Поки він шукає роботу, йому допомагають його батьки. Коли він із донькою гуляє на вулиці, перехожі запитують його: "Яка маленька красуня, напевно, на маму схожа?» Валентин відповідає стримано: «Вона ані мамина, ані татова… Вона наша…»

На могилі дружини він пообіцяв, що дитину поставить на ноги й дасть їй найкраще життя, зробить усе, аби Єва була щасливою. Адже нині тільки донька тримає його на цьому світі.

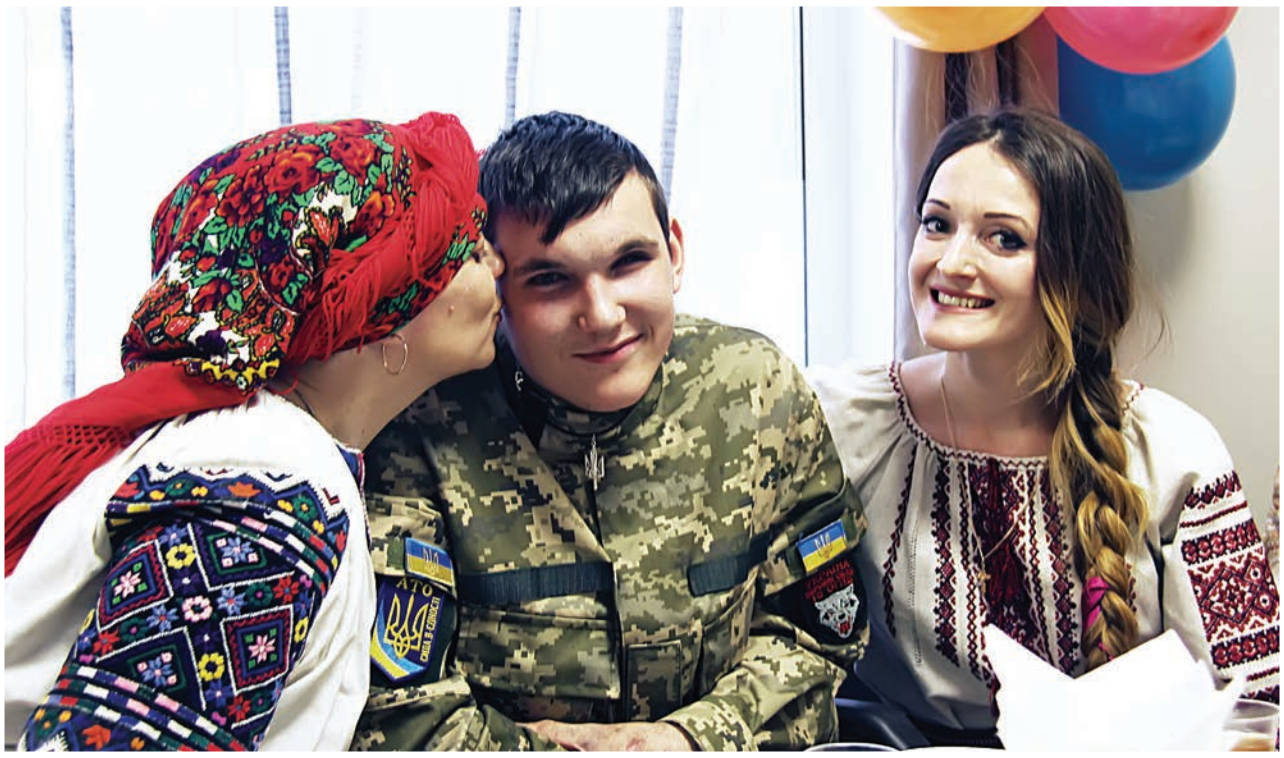
P.S. *Про цю історію мені розповіли друзі — читачі нашого видання з міста Бучі, що на Київщині. Саме в цьому містечку жила Наталія перед смертю, там її й поховали.*

Коли ми зустрілися з Валентином, я помітила, що його очі сповнені страждання. Але, попри важке поранення, у нього впевнена хода. Йому зробили складну операцію — ортезування нерва ноги, у спеціальному ортопедичному пристрої він упевнено почувається на ногах. Він дуже хоче служити у війську, проте його мрія бути корисним поки що залишалася для нього нездійсненною.

Після розмови із цим ветераном мені було дуже важко на душі: війна забирає в людей здоров'я, але й у мирному житті доля готує їм не менш нестерпні муки…

Я вірю, що Валентин зможе виконати обіцянку дружині, і дитина буде щасливою у вільній, мирній країні, де всі допомагають одне одному.

Тетяна МОРОЗ

У день народження до Руслана приїхали вихователі з інтернату, побратими, волонтери і родини небайдужих українців, щоб привітати і підтримати важкопораненого солдата

ДОЛЯ Б'Є, ВІЙНА КАЛІЧИТЬ, АЛЕ ТРЕБА ЖИТИ

…12 років тому. День святого Миколая. На порозі Плужнянської школи-інтернату Хмельницької області стоїть голодний, змучений і переляканий семирічний хлопчина.

— Діти, знайомтеся, це Русланчик. Тепер ми всі — одна родина, — сказала з усмішкою вчителька, тримаючи замурзаного хлопчика за ручку.

— Родина? — ледь чутно вимовив малий і пильно подивився на неї. Вчителька аж зніяковіла… Здалося на мить, що це слово дитина чує чи не вперше в житті. Тримаючи жінку за руку, хлопчик відчував таке тепло, якого ніколи не знав раніше. Воно й не дивно, адже мати про хлопчика зовсім не дбала, навіть не годувала, тому її й позбавили батьківських прав.

Шкільні науки давались йому важко, та він мріяв навчитися грати на скрипці, дуже любив читати, тож часом вихователі знаходили його, зануреного у світ книжкових пригод, саме в бібліотеці інтернату. З часом він жадібно прочитає там багато книжок, особливо на військову тематику.

День свого 13-річчя Руслан довго вважав найщасливішим днем його життя. Того холодного зимового дня вони всім класом зібралися за столом, як велика родина. Говорили, сміялися, жартували. Запам'ятався Руслану скромний, проте щирий подарунок товаришів — альбом, олівці і блокнот. Саме в ньому він напише свій відомий у школі літопис Руслана Кашиці, де описуватиме свої мрії, ділитиметься найпотаємнішими думками, коли було так важко і самотньо, коли сумував за мамою. Вже згодом там будуть навіть вірші, присвячені їй — найближчій і рідній людині, яка зрадила його, покинувши маленького напризволяще.

Він завжди прагнув жити в родині, та мама відвідувала хлопчика дедалі рідше, а він весь час чекав: у вихідні, прилинувши обличчям до холодної шибки, кожного дня народження і на свій випускний.

— Мамо, в тебе є один день, щоб мене побачити, я тебе чекатиму, — пролунав у телефонній трубці схвильований хлопчачий голос. Її номер для нього знайшли вихователі інтернату напередодні випускного вечора, бо бачили його страждання і вмовляли горе-матір навідатися до сина. Він цілий день виглядав її у вікно. Навіть вірш написав: «Я тебе чекаю, мамо». Проте вона так і не прийшла. Коли закінчив школу, то купив подарунок на 8 Березня і вирішив піти до неї сам. Побачивши, якою вона стала, розплакався, наче дитина… Розумів, що хоча вона і рідна для нього людина, проте зовсім чужа…

Життя тривало. Руслан навчався на автомеханіка. По закінченні першого курсу технікуму він вирішив піти до війська. Щойно юнаку виповнилося 18, він уклав контракт і став бійцем 128-ї бригади. Це був його перший самостійний крок у доросле життя...

Невдовзі він уже служив на передовій. 18-річному юнаку, якого доля обділила батьківською любов'ю та турботою, довелося пройти також важке випробування війною… За словами хлопця, побратими стали для нього справжньою родиною, про яку він мріяв. Тому на солдатське життя-буття не скаржився.

Біда з Русланом сталась восени минулого року під Торецьком. Вони з командиром йшли у визначений район. Обережно робили кожен крок. Помітили саморобну міну, обминули її. Пройшли повз російську протипіхотну, аж раптом — клац. Руслана ледь живого, з численними осколковими пораненнями і відірваною ногою доправили до лікарні.

— Русланчику, ти мене чуєш? — обережно запитав, як йому здалося, знайомий жіночий голос. Хлопець ствердно хитнув головою. Через вибух він майже нічого не бачив. Вийшовши з коми в лікарні у Дніпрі, він стиснув жіночу руку, тепло якої раптом відчув так сильно, і ледь чутно запитав:

— Мамо, це ти?

У відповідь — мовчання і схлипування втомленої безсонними ночами жінки.

— Ні, я не твоя рідна мама, синку. Проте вважаю тебе своїм… Я волонтер і допомагаю тобі… вижити, — нарешті змогла сказати вона, всміхаючись і одночасно обливаючись слізьми. Для жінки-волонтера з Дніпра, що вже тривалий час його доглядала, юнак став майже сином. Дивлячись на нього в безпорадному стані, вона згадувала хлопця, якому вона так і не змогла допомогти, — не так давно у неї на руках помер важкопоранений боєць. Це мучило жінку, хоч і без її вини, і вона мала величезне бажання допомогти всім, хто цього потребує.

Поки Руслан був у комі, волонтерка доглядала його, розмовляла. Саме тому її голос став йому знайомим.

— Які тістечка ти любиш? Чи будеш інжир? — питала жінка пораненого.

А він не міг відповісти, адже ніколи не куштував такий фрукт… І її серце стискалося від болю — він один у цьому світі… Самотній боєць-сирота…

Хлопець вже переніс багато операцій, та й попереду ще не одна. Нині він лікується в Ірпінському військово-медичному клінічному центрі. Головне, що хлопець живий і тепер не один. В нього багато друзів, які й замінили йому родину. Днями Руслану виповнилося 19. День народження було відзначене гуртом, як колись, на 13-річчя в інтернаті. Він відчув себе таким щасливим…

Медсестра відділення розповіла, що в день народження до Руслана приїхали вихователі з інтернату, побратими, волонтери і родини небайдужих українців, щоб привітати і підтримати солдата. Сім'ї з дітками, волонтери приносили йому подарунки, солодощі, фрукти… Хлопець цього не очікував, він не звик до такої уваги. На цьому святі пощастило побувати і мені.

— Першими привітали мене вихователі — Тетяна Пилипівна та Віра Степанівна. Вони були поряд зі мною всі дев'ять років в інтернаті і стали для мене рідними мамами, — говорить розчулений Руслан. Коли хлопчина потрапив до лікарні, волонтери заходилися шукати його родичів. Вихователі школи-інтернату побачили свого випускника, який боровся за життя в реанімації обласної лікарні Дніпра, в новинах і відразу відгукнулися — приїхали, підтримали. Відтоді не залишають його самого. В подарунок на день народження вони привезли йому обереги, які з любов'ю зробили вихованці інтернату, в якому він виріс. Для них він нині — справжній герой. У школі на парті Руслана — іменна табличка, а в холі інтернату — стенд із розповіддю про нього та його дитячим літописом.

— Мені дуже приємно було побачити і своїх побратимів, з якими служив, воював на війні. Ми часто розмовляли, я їм читав свої вірші, а якось в розмові поділився своєю давньою мрією — навчитися грати на скрипці. І що ви думаєте? Вони подарували мені скрипку… — поділився зі мною хлопець і розсміявся, наче дитина.

А ще його побратими вручили йому медаль «Захиснику Вітчизни», говорили щирі слова подяки за його зразкову службу, про те, що пишаються знайомством із ним і чекають на нього…

— На такий подарунок я точно не сподівався, — хлопчина із гордістю дістає синій футляр з інструментом, і я бачу в його очах безмежну й зовсім дитячу радість. Ми розсміялися і він задумливо додав: — Так, мрії здійснюються…

Йому всі дякували за те, що пішов захищати країну від ворога. Волонтери подарували тризуб — оберіг, виготовлений із срібла, яке зібрали люди.

Переживши численні операції, протезування, Руслан також пройшов лікування в Нюрнберзі (Німеччина). Хлопець так через свою щирість припав до душі тамтешнім волонтерам, що вони й досі йому всіляко допомагають. Вікторія Лівінська, Леся Герасименко, дуже переймаючись долею нашої країни, створили в Німеччині волонтерський рух для допомоги українцям. Вони допомагають діткам і військовим. Леся також приїхала, щоб особисто привітати Руслана з днем народження.

— Русланчику, ми з тобою незнайомі. Проте я хочу, щоб ти знав, що майже три останні тижні ми готувалися до твого дня народження. Уяви собі, я тут, а головний подарунок ще їде, — каже волонтер із Німеччини, а всі навкруги сміються. Волонтери замовили Руслану візок, але він не встиг пройти необхідні процедури на митниці. — Я так подумала: як прийду до тебе на день народження без подарунка? Тому цей саксонський келих з олова — авторська робота місцевих майстрів — для тебе… Ну і ці супершкарпетки, які сплела моя мама…

Звичайно, на дні народження був торт зі свічками, а дівчата співали народних пісень і «Многії літа».

Леся усміхалася, обіймала Руслана. Вже згодом вона сумно опустила голову і ледь чутно поділилася зі мною, щосили стримуючи сльози, аби Руслан не побачив їх:

— Таке дитя, а стільки йому довелось пережити. Такі діти мають радіти життю, усміхатися, а їх калічать і вбивають…

— Русланчику, коли я дізнався про те, що ти один на білому світі, подумав: тобою займеться Бог — він батько для сиріт і для вдів. Він вже потурбувався про тебе — ти бачиш, скільки людей сьогодні поруч із тобою? Ти не один, хлопче. І це не тільки сьогодні. Завтра до тебе ще люди прийдуть на допомогу, підставлять плече, головне — не зневіритися, — по-батьківськи звернувся до Руслана капелан Анатолій Кушнірчук, мешканець Бучі.

Як Руслан мені зізнався, до служби у війську він вважав, що нікому не потрібний, а тут його життя кардинально змінилося…

— Ти втомився? — питаю в іменинника.

— Ні. Вперше за 19 років у мене такий день народження… Нині багато людей зібрались за столом, як одна велика родина, щирі, доброзичливі люди, багатьох я вперше бачу. Це найкращий день у моєму житті! — відповів він.

Хлопець виглядає щасливим, проте помічаю, що він постійно поглядає на двері. Мені здалося, що він весь час чекав на свою маму...

На прощання Руслан сказав:

— Дякую всім вам — за все. Часом чужі люди можуть бути ріднішими за рідних по крові і подарував усім щиру усмішку.

Вже згодом Анатолій Кушнірчук мені повідомив, що Руслану немає де жити. Тому він з іншими небайдужими людьми думає, як допомогти йому з житлом, роботою…

— У Руслана має бути нормальне майбутнє… Досить пережитих страждань. Його тіло скалічене, але не душа, — додав капелан.

Тетяна МОРОЗ

Звільнених наприкінці 2017 року українських заручників радо зустрічали не тільки рідні та близькі, а вся країна

СТАВЛЕННЯ ДЕРЖАВИ ДО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ — ПОКАЗНИК ЇЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ

УКРАЇНА РОБИТЬ УСЕ МОЖЛИВЕ, АБИ ПОВЕРНУТИ З ПОЛОНУ НАШИХ СПІВВІТЧИЗНИКІВ

Історія війн засвідчує, що жодна з них не обходилася без потрапляння в полон учасників воєнних конфліктів. Тому міжнародна спільнота розробила правила поводження з бранцями. Наприклад, іще 1929 року було ухвалено Женевську конвенцію. За результатами Другої світової війни її було доопрацьовано й ухвалено в серпні 1949 року. Там, зокрема, було записано про необхідність поводження з військовополоненими гуманно, без будь-якої дискримінації за будь-якими ознаками раси, кольору шкіри, релігії, статі, походження або майнового становища. Конвенцією було заборонено насильство над заручниками, їх убивство, завдавання каліцтва, жорстоке поводження. У цьому документі визначено порядок тримання, харчування, надання медичної допомоги та умови перебування в неволі. Зокрема з метою поліпшення якості життя полонених передбачено використовувати гуманітарну допомогу Міжнародного комітету Червоного Хреста, будь-яких інших гуманітарних організацій.

Коли 1954 року Україна ратифікувала Женевську конвенцію про поводження з військовополоненими, то ніхто навіть не міг уявити, що вона знову стане актуальною для наших громадян. Війна на Донбасі призвела до значних жертв серед військовослужбовців та мирного населення. Сотні українців потрапили в полон, зазнали тортур, катувань, знущань. Із самого початку війни окупанти нахабно порушують міжнародне право поводження з полоненими. Саме так діяли німецькі нацисти в роки Другої світової війни, ігноруючи вимоги Женевської конвенції від 1929 року. Вони у своїх таборах позбавили життя мільйонів радянських військовополонених, серед них і українців.

Коли 1954 року Україна ратифікувала Женевську конвенцію про поводження з військовополоненими, то ніхто навіть не міг уявити, що вона знову стане актуальною для наших громадян

Коли перші наші військовослужбовці потрапили в неволю, керівники держави, Верховної Ради України, силових структур розпочали все робити, аби повернути на свободу ув'язнених співвітчизників. 27 грудня 2017 року ми, затамувавши подих, стежили за поверненням із терористичного полону 74 українських заручників, раділи, побачивши їх в обіймах рідних і близьких. **Президент України Петро Порошенко,** відвідавши цих військовослужбовців у Національному військово-медичному клінічному центрі «ГВКГ», сказав: ***«Працюємо, щоб на хвилі першого звільнення ми не забарилися з другою».*** Глава держави попросив рідних звільнених українців підтримувати сім'ї тих, котрі поки що залишаються в полоні. Виявив турботу про звільнених із неволі й український уряд. Ухвалено рішення виплатити одноразову грошову допомогу в розмірі 100 тис. грн кожному. Також передбачено варіанти надання медичної й психологічної реабілітації, забезпечення тимчасовим житлом.

Є такий вислів: нікого не забуто й ніщо не забуто. Якщо через його призму подивитися на тих нелюдів, що катували українських ув'язнених військовослужбовців, волонтерів, патріотів у підвалах Донецька та Луганська, то напрошується висновок: настане час, і Україна висуне рахунок Росії не лише за матеріальні збитки, завдані за роки війни нашій державі. Постануть перед судом і ті, що, порушуючи Женевську конвенцію, чинили тортури й знущалися над українськими бранцями.

Володимир ЧІКАЛІН

ІЗРАЇЛЬ ОБМІНЯВ ОДНОГО СВОГО СЕРЖАНТА НА... ПОНАД ТИСЯЧУ БОЙОВИКІВ

В Америці, Великобританії, інших країнах Європи, як кажуть, особливо не торгуються, щоб повернути з полону своїх військовослужбовців. Та особливо в цьому плані показує приклад Ізраїль. Там сповідують вчення стародавнього єврейського філософа Маймоніда, який повчав, що полон гірший за смерть. І дотепер у країні, яка постійно перебуває в стані воєнних конфліктів, ідея визволення з неволі захоплених ворогами євреїв стала загальнонаціональною.

Характерною є історія старшого сержанта Гілада Шаміта. Він понад п'ять років провів у катівнях палестинських бойовиків, перебуваючи в цілковитій ізоляції. Проблемою визволення з неволі цього військовослужбовця особисто займався керівник уряду Беньямін Нетаньягу. Було вирішено обміняти ізраїльського сержанта на… 1027 палестинських бойовиків, які перебували в тюрмах Ізраїлю.

Цікаво, що 69 відсотків опитаних громадян підтримало операцію зі звільнення з полону Гілада Шаміта. Це можна пояснити не лише співчуттям до долі людини, а й особливо шанобливим ставленням населення до своїх захисників. Адже єдність армії й народу там наповнено конкретним змістом турботи про кожного військовослужбовця, зокрема й тих, що потрапили в полон.

«ГУМАНІЗМ» ПО-СТАЛІНСЬКИ

Делегація міжнародного Червоного Хреста прибула зі Швейцарії в Москву, щоб обговорити можливість надання радянським військовополоненим гуманітарної допомоги. Сталін вислухав пропозиції делегації й заявив: «У нас немає військовополонених. У нас є лише зрадники». Історики припускають, що таке «гуманне» ставлення господаря Кремля до бранців виникло влітку 1941 року, коли полоненими стали сотні тисяч червоноармійців. Серед них був і син вождя. Ось що про це розповіла в книжці спогадів «Лише один рік» донька Сталіна Світлана Алілуєва: «Коли іноземний кореспондент запитав про це офіційно (ішлося про перебування в полоні гітлерівців сина Сталіна Якова Джугашвілі. — *Ред.*), то батько відповів: «У таборах Гітлера немає російських полонених. А є лише російські зрадники, і ми покінчимо з ними, коли завершиться війна». А про Яшу він відповів так: «У мене немає сина Якова». Про те, що радянське керівництво не переймалося долями своїх військовополонених, свідчить і такий факт. Із Ватикану надійшла пропозиція обмінятися відомостями про перебування в полоні радянських військових і представників країн гітлерівської коаліції. Міністр закордонних справ Молотов так відповів послові США в СРСР Стендлі: «Нині це питання не цікавить радянський уряд».

На чому базувалося таке ставлення Сталіна та його поплічників до військових, які волею долі потрапили в полон? На тому, що тодішня політика радянського керівництва мала антигуманний характер. Тому й писали відповідні закони. Наприклад, у 193-й статті Кримінального кодексу СРСР здачу в полон прирівняли до зради Батьківщині й карали розстрілом. Під наказом № 270 ставки Сталіна від 16 серпня 1941 року «Про відповідальність військовослужбовців за здачу в полон і залишення ворогові зброї» є підпис Сталіна. Таким чином він узаконив розстріли радянських військовополонених за такі вчинки. Нелюдського поводження стосовно бранців припускалися й полководці вождя. Наприклад, коли Сталін відрядив у вересні 1941 року Жукова відстоювати в боях Ленінград, той надіслав у війська Ленінградського фронту й Балтійського флоту шифрограму такого змісту: «Роз'ясняти всьому особовому складу, що всі сім'ї тих, що здалися ворогові в полон, буде розстріляно. А їх самих після повернення з полону теж буде розстріляно». Як документ нелюдської жорстокості увійшов в історію Другої світової війни наказ ставки Сталіна № 227 від 28 липня 1942 року, який відомий як «Ні кроку назад!» Цим наказом було започатковано створення загороджувальних підрозділів.

Російська Федерація хизується тим, що вважає себе правонаступницею Радянського Союзу. Вона успадкувала багато чого від колишнього тоталітарного режиму. Зокрема те, що стосується ставлення до військовополонених. Це виявляється в діях російських найманців та окупантів, які піддають тортурам військовополонених.

ОСТАННЄ ПОПЕРЕДЖЕННЯ МОСКВІ

ЧИМАЛО ВІТЧИЗНЯНИХ ЕКСПЕРТІВ ВВАЖАЮТЬ, ЩО ОПРИЛЮДНЕННЯ «КРЕМЛІВСЬКОГО СПИСКУ» СУТТЄВО ПОСИЛЮЄ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВЕЛИКОГО БІЗНЕСУ, ЯКІ ЗАЗНАЮТЬ НАЙБІЛЬШИХ ВТРАТ ВІД САНКЦІЙ ТА ВИСТУПАЮТЬ ЗА ЗМІНУ РОСІЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ, І СИЛОВИКАМИ — ПРИХИЛЬНИКАМИ ЖОРСТКОГО ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО КУРСУ РФ

Твердість намірів США щодо усунення Росії зі світової арени як свого геополітичного суперника, по суті, не залишає їй жодних шансів

Згідно із Законом «Акт про протидію противникам Америки за допомогою санкцій» (ухвалено в серпні минулого року), 29 січня Міністерство фінансів США надало на розгляд Конгресу так званий кремлівський список з 210 осіб, наближених до президента Росії В. Путіна. Таємний додаток до документа містить інформацію про їхні комерційні зв'язки, а також родичів і друзів, які можуть стати формальними власниками підприємств та фінансових активів російської верхівки для виведення їх з-під санкцій.

У своєму геополітичному щоденнику президент Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» Віктор Гвоздь зазначає, що за офіційним роз'ясненням Державного департаменту США, **оприлюднення «кремлівського списку» не означає автоматичного введення або посилення санкцій проти його фігурантів. Проте він створює підґрунтя для початку більш глибокого розслідування американськими спецслужбами фактів причетності російських можновладців до збройної агресії Росії проти України, втручання у вибори в США, а також корупції, «відмивання» коштів та різних форм незаконної діяльності як у Сполучених Штатах Америки, так і в інших країнах.**

Експерт зауважує, що з огляду на тоталітарний та системно-корупційний характер режиму В. Путіна потрапляння під дію нових санкцій загрожує всім ключовим фігурам, що є ініціаторами або втілювачами його політики. Також включення російських олігархів до «кремлівського списку» (а це практично все оточення В. Путіна), вже завдає їм суттєвих іміджевих, отже — і бізнесових втрат, адже посилює недовіру до осіб з боку їхніх ділових партнерів та кредитно-фінансових установ.

Водночас, зазначає Віктор Гвоздь, ***різко зростає небезпека втрати російськими олігархами у США та країнах ЄС їхніх майнових, фінансових та інших активів, що обчислюються сотнями мільярдів доларів.***

Свідченням того, ***що США та їхні партнери готові до застосування всього спектру жорстких та рішучих заходів стосовно російського істеблішменту,*** став арешт у Франції в листопаді минулого року члена Ради Федерації РФ, мільярдера Сулеймана Керимова за незаконні фінансові операції.

«Звичайно, все це не могло не спричинити паніку в правлячій верхівці Росії, яка розпочалася відразу ж після ухвалення Конгресом США «Акта про протидію противникам Америки за допомогою санкцій» і набула апогею після оприлюднення «кремлівського списку». Так, за свідченням джерел у Державному департаменті та Міністерстві фінансів США, ще восени минулого року більшість російських олігархів направили до Вашингтона своїх представників із проханнями до американської сторони не включати їх у список. При цьому застосовувалися традиційні для них методи підкупу та корупційного лобіювання своїх інтересів, які в даному випадку не дали результатів», — зауважує експерт.

«За таких обставин відбувається також посилення суперечностей в оточенні В. Путіна між представниками великого бізнесу, які зазнають найбільших втрат від санкцій та виступають за зміну російської політики (також і через досягнення компромісів із Заходом з українського питання), і силовиками — прихильниками жорсткого зовнішньополітичного курсу Росії (як основи для збереження ними своїх позицій та впливу). Зокрема після ухвалення в США згаданого вище «Акта» саме російські олігархи спонукали В. Путіна до певних поступок щодо надання згоди на розгортання місії ООН на Донбасі, також і на українсько-російському кордоні. Однак у подальшому, під тиском силовиків, президент РФ відмовився від цього та погодився на можливість дії місії тільки в районі лінії розмежування сторін.

Чергова зміна позиції Росії щодо миротворців на Донбасі після оприлюднення США «кремлівського списку» стала очевидним проявом переходу В. Путіна на сторону олігархів під впливом спільної загрози посилення західних санкцій.

Так, під час зустрічі спеціального представника Держдепартаменту США по Україні К. Волкера та помічника президента РФ В. Суркова 28 січня в Дубаї російська сторона знову погодилася на поетапне розгортання місії ООН у всій зоні конфлікту на Донбасі. Тим самим напередодні виходу в світ «кремлівського списку» була показана готовність Москви до певних поступок в обмін на пом'якшення санкційної політики США», — зазначає Віктор Гвоздь.

Також експерт зауважує, що на цьому тлі досить показовим є спільний візит до США директора Служби зовнішньої розвідки Росії С. Наришкіна, директора ФСБ О. Бортникова та начальника Головного розвідувального управління ГШ ЗС РФ І. Коробова — верхівки силовиків в оточенні В. Путіна, щодо яких застосовано західні санкції. Згідно з офіційними повідомленнями обох сторін, під час їхньої зустрічі з директором ЦРУ США М. Помпео обговорювалися плани спільної боротьби з тероризмом та ключові проблеми російсько-американських відносин.

«Що ж, дуже актуальні питання та слушна нагода обговорити їх саме в цей час. Особливо з огляду на те, що на сьогодні основною з таких проблем у відносинах між Росією та США і є «кремлівський список», який безпосередньо зачіпає інтереси керівництва РФ, також і очільників російських спецслужб. По суті саме це, а також твердість позицій США, продемонстрована М. Помпео під час переговорів з російськими візаві, й стали основними причинами відступу силовиків від своїх позицій», — пише експерт.

Водночас він зазначає, що чергова демонстрація поступок Росією зовсім не означає принципової зміни нею свого курсу. Згода Москви на поетапність розгортання місії ООН в зоні конфлікту на Донбасі означає лише те, що цей процес може бути призупинений нею на кожному із етапів під будь-яким надуманим приводом.

«Попри це, заходи США щодо примушення Росії до поступок та діалогу шляхом послідовного посилення тиску на неї вже дають результати, зокрема у вигляді поступової зміни ставлення Москви до питань миротворчої місії ООН на Донбасі. Тим більше, що США вже показали готовність до нових кроків у посиленні своєї санкційної політики», — йдеться в геополітичному щоденнику Віктора Гвоздя.

Зокрема автор зазначає, що наприкінці січня на розгляд Конгресу США був винесений новий законопроект «Захист виборів від загроз шляхом позначення червоних ліній». Документ містить список штрафних заходів проти будь-якої країни, що намагатиметься втрутитись у вибори в США. Один із розділів законопроекту безпосередньо стосується Росії.

Усе це має критичне значення для керівництва РФ в умовах збереження суттєвих проблем у російській економіці, яка зовсім не «адаптувалася до західних санкцій», як це стверджує Кремль. **Так, за даними міжнародного агентства Bloomberg, із середини минулого року в Росії відбувається стійке падіння ВВП, зокрема на 0,2% у ІІІ кварталі та на 1,5% у IV кварталі. Ще більшими темпами знижуються обсяги промислового виробництва — на 3,6% за підсумками минулого року. 1 лютого 2018 року офіційно припинив існування Резервний фонд Росії, а з початку року планово скорочують і Фонд національного добробуту, що є останньою надією Москви.**

З одного боку, це так чи інакше змушуватиме режим В. Путіна до подальших поступок з українського питання, а з другого — він до останнього буде докладати зусиль для досягнення своїх цілей в Україні. При цьому із загостренням проблем у Російській Федерації такі зусилля набуватимуть ще більш активного характеру.

Зокрема свідченням цього є запуск Росією чергової кампанії з протидії антиросійським санкціям у країнах ЄС через своє лобі в їхніх політико-бізнесових колах. Водночас через різного роду проросійські та популістські сили здійснюються й нові спроби розхитати ситуацію в Україні.

Утім усе це вже не допоможе Москві. Твердість намірів США щодо усунення Росії зі світової арени (як свого геополітичного суперника), по суті, не залишає їй жодних шансів. Протягом останнього часу такі наміри були вкотре підтверджені в новій Стратегії національної безпеки США та у щорічній промові американського президента Д. Трампа перед Конгресом США 30 січня цього року.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

РОСІЯ ВІДКРИТО ВТРУЧАЄТЬСЯ У ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В МОЛДОВІ

Парламент Республіки Молдова ухвалив декларацію, в якій засуджується відкрите втручання Російської Федерації в політичні процеси в державі.

«Образливі заяви на адресу нашої країни та її громадян, блокування експорту молдавських виробників продукції, переслідування російськими правоохоронними органами політичних персон і офіційних осіб Республіки Молдова, включаючи представників парламенту і уряду, є недружніми та провокаційними і свідчать про відкрите втручання Москви в політичні процеси країни», — йдеться в документі.

Молдавські парламентарії також висловлюють стурбованість недемократичною та відкритою підтримкою з боку Росії окремих політичних партій лівої орієнтації, щоб вплинути на результати парламентських виборів, які відбудуться в Молдові восени 2018 року, повідомляє Укрінформ.

«МОВА — ЦЕ ЖИТТЯ НАРОДУ, ЙОГО ІСТОРИЧНА ПАМ’ЯТЬ...»

УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОТЯГОМ СТОЛІТЬ ЗАЗНАВАЛА НЕ ЛИШЕ УТИСКІВ, А Й ПЕРЕСЛІДУВАНЬ З БОКУ ЯК ЦАРАТУ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ, ТАК І КОМПАРТІЙНОГО РЕЖИМУ СРСР

Красномовні написи на плакатах, з якими вийшла молодь, говорять самі за себе

Нещодавно батьки кількох дітей, які навчаються в одній із сумських шкіл, звернулися до суду. Що ж змусило їх вдатися до такого кроку? Низький професіоналізм вчителів? Зневажливе ставлення до їхніх дітей? Ні, вони вирішили оскаржити рішення Сумської міської ради, яке передбачає навчання в загальноосвітніх навчальних закладах міста українською мовою!.. Тому й забажали «відновити справедливість», мовляв, вивчення предметів російською підвищить освітній рівень їхніх чад…

Таких анекдотично-безглуздих прикладів можна навести чимало: на 27-му році існування незалежності українська мова, яка є не лише державною, а й рідною для більш як 80% громадян нашої країни, не посіла в державі і суспільстві належного їй місця. Соромно про це казати, але й на четвертому році російської агресії, яка відібрала життя тисяч українців, мова агресора продовжує домінувати в багатьох сферах суспільного життя. Наприклад, більшість друкованих видань, що продаються в кіосках, є російськомовними. Зі шпальт деяких з них продовжує литися бруд та брехня про нашу країну та її захисників. За даними аналітичного огляду «Становище української мови в Україні в 2017 році», оприлюдненого рухом «Простір свободи» наприкінці минулого року, частка газет українською мовою в сумарному накладі газет минулого року зменшилася на 2% і становить 32%, а російською мовою — 62%.

Переважає сусідська мова й у сфері послуг та в українському сегменті Інтернету. Годі казати про те, що чимало громадян України вперто продовжують спілкуватися мовою тих, хто прийшов на нашу землю і вбиває наших синів і батьків, паплюжить усе українське. І коли нагадуєш про це таким «російськомовним українцям», то у відповідь чуєш виправдання на кшталт «нема різниці, якою мовою ти розмовляєш».

У такому ставленні до рідної мови слід звинувачувати не тільки самих людей, держава за роки свого існування також не була достатньо активна в цій царині.

— Законів, постанов та інших нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку української мови, ухвалили багато, — каже Герой України, поет Іван Драч. — Але чиновники, відповідальні за їхню реалізацію у повсякденному житті, і пальцем для цього не поворухнули. Ось і маємо таку сумну картину сьогодні з нашою мовою.

Не погодитися з Іваном Федоровичем важко. Наприклад, ще 7 вересня 1992 року Міносвіти видало далекосяжний наказ, в якому, зокрема, зазначалося: «Забезпечити упродовж усього шкільного дня, включаючи перерви, послідовне дотримання українськомовного режиму в навчальних та навчально-виховних закладах з українською мовою навчання». Але директори шкіл, відповідальні за його виконання, здебільшого проігнорували ці вимоги.

Слід нагадати й про намагання скривдити нашу рідну мову, як це робили російські царі і генеральні секретарі спільно з вірними їм сатрапами. Вже на початку 1990-х — фактично відразу після проголошення України суверенною державою — почали робити спроби надати російській статус державної! Найбільш активним у проштовхуванні відповідного закону був Дмитро Табачник — тодішній голова Адміністрації Президента України. Лише активність громадськості завадила цьому.

2010-го цей же пан, вже очолюючи Міністерство освіти і науки, скасував рішення свого попередника про обов’язкове складання ЗНО українською мовою, вважаючи, що це є «порушенням прав людини». Режим Януковича на догоду Кремлю почав ще з більшим завзяттям нищити українську мову. Зокрема в липні 2012-го було ухвалено Закон України «Про основи державної мовної політики», більш відомий як закон Ківалова — Колесніченка. Він передбачав значне звуження використання державної мови в усіх сферах життя, особливо в навчальних закладах. І вже буквально за кілька тижнів в окремих регіонах взялися за його реалізацію. А Табачник тим часом вихвалявся, що більш як 90% з понад двох мільйонів закуплених шкільних підручників написані російською!..

Питання мови — це питання національної безпеки. На думку українського поета Івана Драча, якщо б у минулі роки влада приділяла гуманітарним питанням на Донбасі більше уваги, то ймовірність того, що там сталося навесні 2014-го, була б значно меншою

Все це робилося на догоду офіційній Москві. Недарма тодішній посол Росії в Україні Михайло Зурабов заявив, що з ухваленням закону Ківалова — Колесніченка «російська держава братиме активну участь у його реалізації». Кажучи іншими словами, боротиметься з «українізацією».

Питання мови — це питання національної безпеки. На думку українського поета Івана Драча, якщо б у минулі роки влада приділяла гуманітарним питанням на Донбасі більше уваги, то ймовірність того, що там сталося навесні 2014-го, була б значно меншою.

— Навіть при тотальному зомбуванні російським телебаченням значна частина населення цього регіону не зустрічала росіян квітами, — каже Іван Федорович. — А коли б там домінувала українська культура, найголовнішою складовою якої й є мова, то все було б інакше.

ВИЗНАЧНІ ОСОБИ ПРО МОВУ

- «Поки жива мова в устах народу, до того часу живий і народ».
Костянтин Ушинський, педагог
- «Мова — це наша національна ознака, в мові — наша культура, сутність нашої свідомості».
Іван Огієнко, мовознавець
- «Мова вдосконалює серце і розум народу, розвиває їх».
Олесь Гончар, український письменник
- «Щоб любити — треба знати, а щоб проникнути в таку тонку й неосяжну, величну й багатогранну річ, як мова, треба її любити».
Василь Сухомлинський, педагог
- «Раби — це нація, котра не має Слова. Тому й не зможе захистити себе».
Оксана Пахльовська, доктор філологічних наук
- «Людина вища за тварину здатністю до мови, але нижча за неї, коли негідно поводиться з мовою».
Сааді Ширазі, класик перської літератури
- «Спасіння нашого краю в нашому слові».
Пантелеймон Куліш, український письменник

Нещодавно наш парламент ухвалив закон «Про освіту». Поява цього документа відразу викликала невдоволення можновладців деяких країн-сусідів. Переконувати читача у його демократичності й толерантності стосовно національних меншин, які проживають в окремих регіонах України, не бачу сенсу: з ним нескладно ознайомитися. А нагадаю лише, що згідно з Гаазькими рекомендаціями щодо прав нацменшин на освіту від 1996 року, навчання в школах, де переважають представники тієї чи іншої меншини, має здійснюватися двома мовами — державною і мовою нацменшини. Це й передбачено українським законодавством.

Втім є й серед наших, українських, політиків окремі «експерти», які, свідомо чи ні, підігрують закордонним противникам закону, стверджуючи, що він розпалює ворожнечу між народами. Ось що думає про це Микола Княжицький — голова Комітету з питань культури і духовності Верховної Ради України:

— Треба розуміти, що певний розкол буде, бо є багато людей в Україні, які не люблять української мови і не хочуть, щоб вона була державною. З цими людьми розкол буде. Проте з тими, хто є патріотами України, але має різні погляди на час та способи втілення законодавства, треба шукати порозуміння.

Ухвалення будь-якого закону, будь-якого урядового документа, де йдеться про утвердження державної мови, викликають істерику Москви. «Насильницька українізація», «бандеризація» — ось лише кілька епітетів, використовуваних росіянами при змалюванні мовної ситуації в Україні. І це при тому, що в Росії, де проживає кількамільйонна українська діаспора, немає жодної україномовної школи, жодного україномовного театру, друкованого видання чи телеканалу.

Деякі російськомовні громадяни зізнаються, що раді б розмовляти українською, але не можуть як слід її опанувати, а тому соромляться вживати. У цьому контексті досить повчальною виглядає історія Григора Тютюнника. Цей письменник, неперевершений майстер новели, творами якого зачитувалося не одне покоління українців, жив і виховувався в російськомовному середовищі — на Донбасі. До 30 років, як він сам згадував, розмовляв, писав листи, інколи оповідання виключно російською мовою. Коли ж Григір перетнув 30-річний рубіж, його брат, прочитавши «Сумерки» — одне з оповідань Тютюнника-молодшого, порадив йому писати таки своєю, українською. І тоді Григір взявся за вивчення рідної мови. Як це відбувалося, він описав у своїй автобіографії: «Прочитав словник Грінченка і ледве не танцював на радощах — так багато відкрив мені цей блискучий твір. Негайно переклав «Сумерки» на рідну мову і тепер вже не розлучаюся з нею, слава Богу, і не розлучуся до самої смерті!»

Сергій ЗЯТЬЄВ

ФУНДАТОР УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ

Семен Гулак-Артемовський

16 ЛЮТОГО ВИПОВНЮЄТЬСЯ 205 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СЕМЕНА ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО — ТВОРЦЯ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ

«Гей, Одарко, годі буде, перестань-бо вже кричать!» — «Ні, нехай вже чують люди, ні, не буду я мовчать!». Хто хоч раз почув перші акорди знаменитого дуету Одарки й Карася з відомої опери «Запорожець за Дунаєм», назавжди полюбить цей твір з неймовірною музикою, оригінальним сюжетом, що підкорює серця багатьох поколінь. І якби Семен Гулак-Артемовський у своєму житті обмежився лише цією оперою, цього було б достатньо, аби назавжди увійти генієм в українську культуру

Як свідчать дослідники біографії композитора, Семен Гулак-Артемовський походить зі старовинного козацького роду, який належав до сановного козацько-старшинського середовища доби гетьмана Петра Дорошенка, а згодом був переведений «у стан російського дворянства». Свого часу рід осів у невеличкому містечку Городище, що на нинішній Черкащині. З історичних джерел відомо, що з XVIII століття хутором Гулаківщина володів Патрикій Гулак-Артемовський. Предки Семена були священнослужителями, також і батько — Степан Петрович. Дядько Петро Петрович був професором Харківського університету, відомим поетом, байкарем і перекладачем.

Дитинство Семена пройшло на берегах звивистої, мальовничої річки Ольшанки. Мати та батько були людьми освіченими й дітей своїх — Петра, Павла, Семена та Марію — виховали в повазі до знань, книги і мистецтва. Хлопчина ще змалечку вирізнявся чудовим дискантом, але за сімейною традицією батьки віддали Семена 1824 року до Київського духовного училища. Навчаючись премудростям сану священика, юнак дивував однолітків неабияким голосом. Чудовий музичний слух та голос привели Семена до митрополичого хору, який співав у Святій Софії.

1838 рік кардинально змінив долю двадцятип`ятирічного Гулака-Артемовського. Влітку до Києва приїхав уже відомий на той час композитор Михайло Глінка з метою набрати обдарованих хлопців для придворної співочої капели. Талант Семена вразив Глінку, і він запропонував йому переїхати до Петербурга. Восени того ж року молодий співак уже був у складі капели.

Михайло Глінка навчав його не лише виразності виконання вокальних творів, але й грі на музичних інструментах та основ композиторського мистецтва. І вже навесні 1839 року за допомогою композитора Олександра Даргомижського та князя-мецената Миколи Волконського в театральному залі Юсупівського палацу відбувся перший публічний концерт Гулака-Артемовського. Цей успіх окрилив талановитого українця, а пропозиція відомого власника уральських заводів Павла Демидова фінансувати його навчання в Італії додала впевненості в опануванні висот виконавської майстерності.

Перший музичний твір Гулака-Артемовського — водевіль «Картина степового життя циган» — не зберігся до сьогодні, проте свого часу був поставлений на сцені Александринського театру в Петербурзі

Вперше глядачі Флорентійського оперного театру почули Гулака-Артемовського 1841 року в опері Вінченцо Белліні. Відгуки про ті виступи були настільки схвальні, що, проспівавши у Флоренції лише один сезон, він отримав офіційне запрошення від керівництва імператорських театрів до Петербурзької опери, і в 1842 році Гулак-Артемовський підписує свій перший контракт з її дирекцією. Блискучим виконанням головних партій на сцені найпрестижнішого Маріїнського театру була започаткована 23-річна кар'єра співака, за час якої він виконав майже 60 різноманітних ролей.

Справжньою творчою перемогою стала партія Руслана в опері Михайла Глінки «Руслан і Людмила». Мистецтвознавці відзначають, що на одній із вистав побував Тарас Шевченко. «Ну й опера! Особливо, коли Артемовський співає Руслана. Чудовий співак — нічого не скажеш», — писав він у листі до Григорія Тарновського.

Тепла дружба впродовж багатьох років пов'язувала Гулака-Артемовського з Тарасом Шевченком. Один із солоспівів — «Стоїть явір над водою» на народні слова був присвячений Тарасу Григоровичу. Слід зауважити, що ці роки, такі плідні в житті композитора, були часом заслання і поневірянь Шевченка. Композитор залишився одним із небагатьох близьких поетові людей, що не цуралися його, і постійно допомагав матеріально. Зберігся лист Шевченка до друга, в якому читаємо: «Благороднійший ти з людей, брате-друже, мій єдиний Семене!.. Ну скажи по правді, — чи є де така велика душа на світі, окроме твоєї благородної душі, щоб згадала мене в далекій неволі та ще й 15 карбованців дала?.. Благодарю тебе всім серцем і всім помишленієм моїм».

Перший музичний твір Гулака-Артемовського — водевіль «Картина степового життя циган» — не зберігся до сьогодні, проте свого часу був поставлений на сцені Александринського театру в Петербурзі. Невдовзі він написав другий твір — танцювально-хорову сюїту «Українське весілля», в яку зібрано популярні народні пісні, і лише перший хор — «Нуте швидко...» був створений самим автором. Подальші творчі спроби співака теж були тісно пов'язані з музичним театром. Часто він виступав у них вже не тільки як композитор, але й як драматург, та, на жаль, більшість написаних ним п'єс із музикою було втрачено.

Але, на щастя, головний твір — опера «Запорожець за Дунаєм», над яким Гулак-Артемовський працював з 1861 до 1963 року, — зберігся й уже друге століття не сходить зі сцени.

1864 року Семена Степановича звільнили з Маріїнського театру, призначивши пенсію, але завдяки покровительству великого князя Миколи Миколайовича його перевели до Москви — у Большой театр. Там він ще деякий час співав низькі басові партії. 1865 року, залишивши сцену назавжди, Гулак-Артемовський розпочав активно займатися лікуванням людей гіпнозом, у результативність якого він глибоко вірив. Ще в Петербурзі він отримав дозвіл на цей вид діяльності. За винятком неділі та релігійних свят Семен Степанович приймав щодня 30–40 осіб, не беручи з них за сеанси гіпнозу жодної копійки. «Це не мистецтво, а дар, і я не маю права брати за нього винагороду», — говорив він. Майже 10 років Гулак-Артемовський займався лікарською практикою.

Помер Семен Степанович Гулак-Артемовський 17 квітня 1873 року від запалення легенів. Його поховали на Ваганьківському кладовищі Москви. З роками могила митця заросла диким бузком та загубилася. Лише 1952 року завдяки старанням артистів Московського музичного театру імені Станіславського та Немировича-Данченка місце поховання Семена Гулака-Артемовського було знайдено. На надмогильній колоні написано: «Композитор, співак, автор опери «Запорожець за Дунаєм».

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

«ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ»:155 РОКІВ НА СЦЕНІ

Мистецтвознавці стверджують, що Гулак-Артемовський не ставив собі завдання написати історичну оперу. Взявши відомий факт про перебування козацтва в турецькому полоні лише за основу, він розгорнув на ньому сюжет своєї опери з простими і зрозумілими характерами та нескладними ситуаціями. Це навіть не опера, а радше оперета, де діалоги, розмови посідають таке ж місце, як і спів.

Сюжет опери був підказаний професором-істориком Миколою Костомаровим, а решта — текст вокальних номерів і прози, оркестрова партитура та клавір, а також лібрето — оригінальна авторська робота композитора.

Загалом в опері було 22 музично-вокальні номери. Музика Гулака-Артемовського глибоко народна.

Однак через утиски української культури з боку уряду царська цензура майже 20 років забороняла постановку опери. На українській сцені її вперше поставив 1884 року Марко Кропивницький, забезпечивши цьому твору довге сценічне життя.

Вперше опера «Запорожець за Дунаєм» була поставлена на сцені Маріїнського театру в Петербурзі 14 квітня 1863 року. Першим виконавцем партії Карася був сам композитор. Рецензії були всуціль схвальні, а про Гулака писали, що він «...виявив свій блискучий комедійний талант».

У свій ювілейний 150-й сезон включила видатний твір і Національна опера України. Чергова вистава відбудеться 2 березня.

Фрагмент з опери «Запорожець за Дунаєм»

СТРІТЕННЯ — ЦЕ СВЯТО ЗУСТРІЧІ ЛЮДИНИ З БОГОМ

Є ХРИСТИЯНСЬКІ СВЯТА, ПОХОДЖЕННЯ НАЗВ ЯКИХ ЗРОЗУМІЛІ БІЛЬШОСТІ. РІЗДВО — ХРИСТОС НАРОДИВСЯ. ВЕЛИКДЕНЬ — ХРИСТОС ВОСКРЕС. А ЩО ЗА СВЯТО СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ? ЩО ВЗАГАЛІ ОЗНАЧАЄ ЦЕ НЕЗВИЧНЕ СУЧАСНІЙ ЛЮДИНІ СЛОВО — «СТРІТЕННЯ»?

Слово «стрітення» з церковнослов'янської означає «зустріч». Таку назву свято має тому, що нагадує всім віруючим про одну знаменну подію, що сталася більше 2000 років тому

За законом Мойсея, Пречиста Богородиця разом з Йосипом на сороковий день після народження свого первістка прийшли з Вифлеєма до храму в Єрусалимі для обряду посвячення Його Богу. При цьому належало в подяку Всевишньому принести очисну жертву — однорічне ягня та голубку. Пречиста Діва вирішила принести жертву зі смирення і поваги до іудейських законів, хоча Ісус з'явився на світ через непорочне зачаття. А оскільки вони жили незаможно, тому очисною жертвою стали два голуби.

Сьогодні різдвяну низку свят завершує свято Господнього Стрітення, що його святкуємо сорокового дня по Христовому Різдві — 15 лютого. Як і Різдво, Стрітення належить до 12-ти найбільших (окрім свята над святами — Великодня) свят церковного року

Після здійснення обряду посвяти Святе сімейство вже прямувало до виходу з храму, коли до них підійшла, мабуть, найстаріша людина в Єрусалимі на ім'я Симеон. Праведник узяв немовля на руки і радісно вигукнув: «Нині відпускаєш раба Твого, Владико, за словом Твоїм, з миром, бо побачили очі мої спасіння Твоє, яке Ти приготував перед лицем усіх народів, світло на просвітлення язичників і славу народу Твого Ізраїлю».

За переказами, на момент зустрічі з Христом Симеону було більше 300 років. Він був шанованою людиною, одним із вчених, якому доручили здійснити переклад Святого Письма з єврейської на грецьку. Коли Симеон перекладав книгу пророка Ісаї і побачив загадкові слова: «Се Діва в утробі зачне і родить Сина», засумнівався, як діва, тобто незаймана, може народити? Вчений хотів виправити «Діва» на «Жінка», але йому з'явився Ангел і не просто заборонив змінювати слово, але сказав, що Симеон не помре, поки особисто не переконається, що пророцтво істинно.

І ось цей день настав. Серцем відчув Симеон, що пророцтво збулося. Здійснилося те, що учений муж чекав все своє непосильно довге життя. Взявши на руки Ісуса, Симеон Богоприємець заявив, що цей малюк стане Спасителем роду людського. В цей день ще одна важлива зустріч відбулася в храмі. Поважна Ганна, яка прислуговувала в церкві, побачила в дитинці на руках у Богородиці майбутнього Спасителя людства. Зробивши уклін до землі, вона оповістила Єрусалим про цю чудесну подію.

Таким чином Стрітення, або Принесення у храм, вважається знаковою зустріччю Старого та Нового Завіту і знайомством людства з новим Месією.

За даними церковних історків, перші згадки про це свято зустрічаються ще у творах християнських святих III і IV століть, урочисте ж святкування Стрітення Господнього в усій Візантійській імперії було встановлено за царювання імператора Юстиніана 542 року. Після прийняття християнства на Русі це свято стало одним із найбільш шанованих народом. У цей день проводиться Божественна літургія, спеціальним чином відбувається освячення стрітенських свічок і води.

Освячена на Стрітення свічка називається громовицею. Такі свічки зберігають після свята цілий рік і використовують тільки тоді, коли сім'ї щось загрожує — у велику негоду (саме тому вона і має назву громовиця), під час пожежі або інших нещасних випадків, під час нападу епілепсії в людини. Запалюють свічку і тоді, коли людина помирає, адже вважається, що це допомагає душі легше перейти в інший світ.

Цілющі властивості має і освячена цього дня вода. Нею лікують рани і внутрішні захворювання; окроплюють мандрівників перед довгою дорогою, а вояків — перед боєм; пасічники освячують цією водою на початку сезону свої вулики, а селяни навесні перед першим вигоном худоби в поле кроплять нею домашніх тварин.

У народі про Стрітення говорили ще й так: «Цього дня зима з літом зустрічається». І вони не просто зустрічаються, а борються одне з одним за панування над природою. Хто з них переборе — той і встановлюватиме свої «правила» найближчим часом.

Є в українців і кілька прикмет спеціально для цього дня. Так, сьогодні не можна вирушати в далеку дорогу, інакше ця подорож може бути невдалою. Не можна на Стрітення класти гроші на кухонний стіл, тому що везіння від вас відвернеться.

«ТОБІ САМІЙ МЕЧ ПРОЙДЕ ДУШУ»

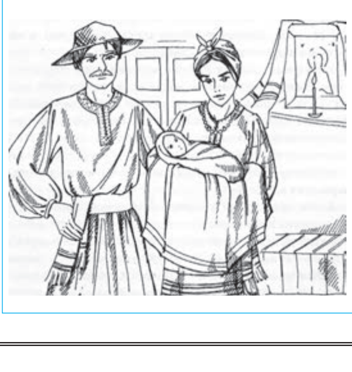

Прийнявши з рук Пречистої Діви немовля, старець Симеон звернувся до неї зі словами: «Ось, через Нього будуть сперечатися в народі: одні спасуться, а інші загинуть. І Тобі Самій меч пройде душу, — щоб відкрились помисли багатьох сердець» (Євангеліє від Луки 2: 34–35).

Спори в народі — це переслідування, які були приготовані Спасителю. Відкриття помислів — Суд Божий. Що за зброя простромить серце Богородиці? Це було пророцтвом про розп'яття, яке чекало її Сина. Адже цвяхи і спис, від яких прийняв смерть Спаситель, пройшли нестерпним болем і через її материнське серце. Таке тлумачення Симеонового пророцтва і стало яскравою ілюстрацією ікони Богородиці, яка називається «Пом'якшення злих сердець».

На іконі зображено Божа Матір, серце якої пронизано сімома мечами: по три з кожного боку і один знизу. В число «сім» у Святому Писанні вкладалося значення «повноти», в цьому випадку — повноти болю і страждання, які випали на долю Богородиці.

До неї моляться про пом'якшення сердець тих, хто йде до вас зі злом, заздрісними помислами; про захист від ворогів та недоброзичливців, а також щоб усередині роду не було ворожнечі.

Стрітення — не тільки церковне, але й народне свято. Найбільш, мабуть, неоднозначний звичай на Стрітення, який ще можна побачити в селах України, це так званий викуп дитини. Історики схильні знаходити в ньому відгомін іудейського посвячення первістків. Виглядало це так: маленьку дитину — найчастіше немовлят — через відкрите вікно батьки передавали «старій». Роль її виконувала зазвичай літня жінка-сусідка. У відповідь та давала батькам гроші — як правило, суто символічну плату. Таким чином дитина вважалася «викупленою в смерті». Потім стара передавала дитину назад зі словами «Живи на моє щастя». На отримані гроші батьки купували свічку, і запалений вогонь "прив'язував" дитину «до життя».

Сторінку підготувала Наталія КОЗАК

ВІТАЄМО!

12 лютого відзначив свій день народження підполковник **ГУДЗЬ Валерій Федорович,** командир 24-ї механізованої бригади імені короля Данила.

Особовий склад бригади щиро вітає свого командира з днем народження та висловлює слова щирої вдячності за вірність військовому обов'язку, мужність і повну самовідданість військовій службі, наполегливість, високий професіоналізм та вміння долати будь-які труднощі.

Шановний Валерію Федоровичу, бажаємо Вам, щоб Ви і надалі з честю служили Батьківщині, а супроводжували Вас у цьому вдача, розуміння та підтримка з боку колег і однодумців.

Нехай доля постійно дарує Вам удачу, мудрість і терпіння допомагають долати життєві перешкоди, а на шляху зустрічаються лише доброзичливі люди!

Щоб у Вашому домі завжди панували мир і злагода.

З повагою колектив військової частини

ВІТАЄМО

з 30-річчям

капітана

ПЛОЦЬКОГО Євгенія Владиславовича,

офіцера штабу 55-ї артилерійської бригади.

Зичимо побратиму доброго настрою, мирного неба, впевненості та оптимізму, здійснення найзаповітніших бажань, міцного здоров'я й величезного щастя!

З повагою командування та особовий склад бригади

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (із змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за №202/26647 (далі — Наказ), «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок.

Конкурс відбудеться 12 березня 2018 року о 10.00 за адресою: 02000, м. Київ, вул. Народного ополчення, 5, Головне управління майна та ресурсів, 1-й поверх, зал для нарад.

Кінцевий термін подання документів: 07.03.2018 року до 10.00 год.

Об'єкти оцінки: лоти (додаток 1).

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2); копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подаються на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та з обов'язковим зазначенням дати проведення конкурсу.

Копії належним чином завірених документів, що подаються, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженим Наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Додаток 1

Об'єкти оцінки

Лот	Найменування об'єкта	Місце розташування	Загальна площа, що підлягає реалізації, кв.м	Уповноважене підприємство (організація)
Лот 1	Частина нежитлових приміщень цокольного поверху будівлі № 117 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Маршала Бабаджаняна, 27	102,2	Дочірнє підприємство Державної компанії «Укрспецекспорт» — Державне госпрозрахункове зовнішньоторговельне підприємство «Спецтехноекспорт»
Лот 2	Частина нежитлових приміщень цокольного поверху будівлі №1 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Бреуса, 61/2	224,0	
Лот 3	Частина нежитлових приміщень першого поверху будівлі № 115 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Маршала Бабаджаняна, 21	11,3	
Лот 4	Частина нежитлових приміщень цокольного поверху будівлі № 113 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Маршала Бабаджаняна, 25	88,0	

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок, протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 02000, м. Київ, вул. Народного ополчення, 5, Головне управління майна та ресурсів, 1-й поверх, зал для нарад.

Телефон для довідок: (044) 454-74-05.

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності_______________________

Реєстраційний № _______

«___» _________ 20___ р.

(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА

про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____

(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))

Керівник____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)_______________________________

Місцезнаходження (місце проживання) ________________________________

_____________ (телефон) _____________ (телефакс) _____________ (телекс) ______________________ (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

«___»__________ 20___ р. (дата заповнення заяви)

________________________ (підпис керівника) М.П.

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (із змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (далі — Наказ), «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження рухомого військового майна, в тому числі списаного.

Конкурс відбудеться 12 березня 2018 року о 10 год. 40 хв. за адресою: 02000, м. Київ, вул. Народного ополчення, 5, Головне управління майна та ресурсів, 1-й поверх, зал для нарад.

Кінцевий термін подання документів: 07.03.2018 року до 10 год. 40 хв.

Об'єкти оцінки: лот №1 (додаток 1).

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2); копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подаються на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та з обов'язковим зазначенням дати проведення конкурсу.

Копії належним чином завірених документів, що подаються, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженим Наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки рухомого військового майна, в тому числі списаного, протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності ___________________________

Реєстраційний №_______

"___" _________ 20___ р.

(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА

про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____

(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))

Керівник____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)_______________________________

Місцезнаходження (місце проживання) ________________________________

-------------- (телефон) --------------- (телефакс) --------------- (телекс) ------------------------ (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

"___"__________ 20___ р. (дата заповнення заяви)

__________________________ (підпис керівника) М.П.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 02000, м. Київ, вул. Народного ополчення, 5, Головне управління майна та ресурсів, 1-й поверх, зал для нарад. **Телефон для довідок:** (044) 454-74-05.

Додаток 1

ЛОТ № 1

Перелік рухомого (списаного) військового майна, яке планується для реалізації (на внутрішньому ринку) та підлягає незалежній оцінці

№№ пп	Сторінка/позиція переліку списаного військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено № 12607/з від 22.07.2017	Сторінка переліку рухомого військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено № 1241-р від 25.11.2015	Найменування військового майна	Одиниця виміру	Кількість	Рік виготовлення	Строк використання (зберігання), років/термін використання (зберігання)	Категорія якісного (технічного) стану, ступінь придатності	Опосередкована/залишкова (балансова) вартість, тис. гривень одиниці	разом	Місцезнаходження
1.		13	Діжа підкатна	штук	12	1967	50	IV	0,0987	1,1844	в/ч А2365 смт Вакуленчук
2.		17	Бак оцинкований 300 л	штук	2	1972	45	II	0,652	1,304	в/ч А2365 смт Вакуленчук
3.	5/9		Кузов ПАК-200	комплект	2	1987-1991	26-30	V списане	8,673	17,346	в/ч А2365 смт Вакуленчук

***

Інформаційний листок про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ з/п	Найменування посади за штатом	Кількість посад	Штатно-посадова категорія	Посадовий оклад (грн)	Умови участі в конкурсі
1	Начальник кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки факультету озброєння та військової техніки	1	полковник	1560-1720	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
2	Начальник кафедри тактики факультету озброєння та військової техніки	1	полковник	1560-1720	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
3	Начальник кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту факультету радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екологічної безпеки	1	полковник	1560-1720	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
4	Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту	2	майор	1180-1250	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр».
5	Старший викладач кафедри підготовки офіцерів запасу	1	працівник ЗСУ	5656	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) чи науковий ступінь, або досвід проходження служби на посаді викладача без наукового ступеня та вченого звання зі стажем науково-педагогічної роботи не менше п'яти років та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.
6	Викладач кафедри підготовки офіцерів запасу	1	працівник ЗСУ	4916	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр».

Дата проведення конкурсу — 26 березня 2018 року.

Документи надсилаються до 15 березня 2018 року.

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи:

1. Особи офіцерського складу (працівники ЗСУ), які проходять службу (працюють) за місцем проведення конкурсу подають: рапорт (заява); автобіографію; службову характеристику; список наукових праць, винаходів (за наявності); звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність.

2. Для участі кандидатів у конкурсі з інших військових частин (установ) надсилаються такі документи: рапорт; автобіографія; копії документів про вищу освіту; службова характеристика; завірена копія службової картки; медична книжка; довідка про проходження військової служби; письмова згода на обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що затверджують підвищення кваліфікації(за наявності).

3. Для участі в конкурсі на посади науково-педагогічних працівників надсилаються такі документи: заява; автобіографія; копії документів про вищу освіту; копія трудової книжки; характеристика з місця роботи; копія паспорта; письмова згода на обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що затверджують підвищення кваліфікації(за наявності).

Документи надсилаються на адресу: 61098, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 192.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Рівне оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення в будівлі інв. № 93 (цех регламентних робіт), військове містечко № 3, площа — 2448,0 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Рівне, вул. Г. Сковороди (колишня вул. Бахарєва-Кіквідзе), 64.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Рівне (далі — КЕВ м. Рівне). Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 28.02.2018 року.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оцінної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/271443. Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оцінної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Рівне не пізніше, ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год 00 хв через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8.

Документи надсилати поштою на адресу: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8, КЕВ м. Рівне; надавати особисто за адресою: м. Рівне, вул. Чернишова, 8, каб. 13.

Телефон для довідок: (0362) 63-00-57, електронна адреса sekretarkev@i.ua

***

Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України (надалі Ансамбль) (місцезнаходження: 01021, м. Київ, вул. Грушевського, 30/1) відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про Культуру» (формування кадрового складу художнього та артистичного персоналу державних та комунальних закладів культури здійснюється на конкурсній основі) та Порядку формування на конкурсній основі кадрового складу художнього та артистичного персоналу державних та комунальних закладів культури, затвердженого наказом Міністерства культури України від 01.07.2016 № 497, оголошує конкурс на заміщення вакантної посади:

1. Артист ансамблю пісні і танцю (хор) — баритон (чоловік) — 1 посада.

1.1. Кваліфікаційні вимоги (освіта): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст, бакалавр).

Спеціальні кваліфікаційні вимоги: установлений навчальним закладом рівень виконавської майстерності, добрі вокальні, музичні та сценічні здібності, необхідна професійна підготовка.

1.2. Програма для участі в конкурсі:

1.2.1. Виконання творів (на вибір претендента), в яких би конкурсант продемонстрував повний діапазон голосу: арія з опери; романс; народна пісня.

1.2.2. На вибір комісії: читка хорових партій з листа.

2. Адреса подачі документів: 01021, м. Київ-21, вул. Грушевського, 30/1, каб. 213, Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України.

3. Кінцевий строк прийняття документів від претендентів на участь у конкурсі — 02 березня 2018 року.

4. Претенденти, які бажають взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії ансамблю (голові конкурсної комісії Ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України) заяву про участь у конкурсі у довільній формі.

До заяви додаються такі документи: особовий листок з обліку кадрів з вклеєною фотокарткою встановленого зразка (заповнений); копія паспорта громадянина України; копія трудової книжки (за наявності); копія (копії) документа про освіту за відповідною спеціальністю; творче резюме.

У конкурсі можуть брати участь працівники, які працюють в ансамблі. Працівники, які перебувають із ансамблем у трудових відносинах та беруть участь в конкурсі, подають до конкурсної комісії тільки заяву про участь у конкурсі.

Претенденти на участь у конкурсі мають право подавати іншу додаткову інформацію.

Конкурс проводиться в один день у два етапи:

— перший етап — розгляд документів, поданих претендентами — 05 березня 2018 року, о 10.00;

— другий етап — ознайомлення з професійними даними учасників конкурсу — 05 березня 2018 року, об 11.00;

Початок реєстрації — о 09.45.

Відповідальність за достовірність поданих документів несе претендент.

Оформлені неналежним чином документи до розгляду не приймаються.

5. Конкурс відбудеться: 05 березня 2018 року з 10.00 у приміщенні Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України за адресою: 01021, м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, каб. 213.

Тел.: (044) 253-70-21, тел./факс: (044) 253-70-39.

6. Витрати на проїзд та проживання — за рахунок претендентів. Переможців конкурсу Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України житлом не забезпечує.

***

КЕВ м. Чернігів ЗСУ оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Чернігів.

Об'єкт № 1: нежитлові приміщення на першому поверсі двоповерхової будівлі комендатури загальною площею 86,6 кв.м, розташовані за адресою: Чернігівська обл, Чернігівський р-н, смт Гончарівське, в/м № 5, буд. № 101.

Орієнтовна дата оцінки: 12.03.2018р.

Об'єкт № 2: частина нежитлового приміщення будівлі вузлу зв'язку загальною площею 3,0 кв.м, розташованого за адресою: Чернігівська обл, Чернігівський р-н, смт Гончарівське, в/м №5, буд. № 45.

Орієнтовна дата оцінки: 12.03.2018р.

Об'єкт № 3: частина нежитлового приміщення на першому поверсі двоповерхової будівлі КПО загальною площею 3,0 кв.м, розташованого за адресою: Чернігівська обл, Чернігівський р-н, смт Дружба, в/м № 1, буд. № 222.

Орієнтовна дата оцінки: 12.03.2018р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до КЕВ м. Чернігів конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом».

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів претендента; копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається окремо в запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити:

1. Вартість виконання робіт.

2. Строки виконання робіт з оцінки (після отримання в повному обсязі необхідної документації та інформації про об'єкт оцінки) — не більше ніж сім днів (у разі необхідності — три дні для доопрацювання звіту).

3. Умови розрахунків: оплату виконаних робіт здійснює третя сторона згідно з укладеним тристороннім договоруом, а саме платник (потенційний орендар).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно) на адресу: м. Чернігів, вул. В.Дрозда, 19, каб. № 8 до 16:00 год, тел./факс для довідок: (04622) 5-30-27.

Конкурс відбудеться через 14 к/днів після опублікування цієї інформації в газеті о 10 год., за адресою: м. Чернігів, вул. В.Дрозда, 19.

***

Інформація КЕВ м. Харків МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 08.02.2018 р.:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Частина нежитлового приміщення будівлі № 35 нерухомого військового майна загальною площею 1,0 кв.м за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 77/79, в/м № 19, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба, 24980799, тел. (057) 704-96-29	ТОВ «САБО МАКРО»

***

Посвідчення офіцера УК № 005861 видане на ім'я Маркевича Анатолія Петровича вважати не дійсним.

Зі своїх двадцяти Марина Тертична вже майже півтора року як бере безпосередню участь в антитерористичній операції. Для неї як для медичної сестри-анестезиста військового мобільного госпіталю це не просто певний проміжок життя на війні. Вона була дотичною до майже трьохсот операцій, які здійснювали її колеги, щоб урятувати життя українських військовослужбовців.

За цей час дівчина бачила різне. Але завжди вона намагається бути оптимісткою й за будь-яких обставин піднімає настрій своїм пацієнтам.

— Жарти та сміх — надзвичайні ліки. З ними і рани у бійців загоюються скоріше, і життєві негаразди легше пережити, — переконана Марина.

Євгеній СИЛКІН

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ!

ТУНЕЛЬ КОХАННЯ — НАЙРОМАНТИЧНІШЕ МІСЦЕ УКРАЇНИ

Тут ніколи не жили королі або принцеси й не відбувалися доленосні історичні події. Ця туристична пам'ятка дістала визнання винятково завдяки красі, за моделювання якої взявся не абихто, а найкращий професійний дизайнер — матінка природа. А її витвори мистецтва, як відомо, не залишають нікого байдужим. Це місце називається Тунель кохання. І розташоване воно в нас в Україні неподалік від селища Клевань, що на Рівненщині

Раніше про дивовижний тунель не знали й місцеві жителі. Однак випадковий фотограф своїми знімками сприяв зростанню популярності цього місця. Сьогодні тунель — місце паломництва як туристів, так і закоханих. Адже саме тут, кажуть, і живе кохання. Опинившись у Тунелі кохання, важко не повірити в його магічну дію та вплив на долю закоханих. Не вірите? Що ж пропонуємо перевірити на собі силу його дії.

- Якщо водночас загадати одне бажання на двох, то воно неодмінно здійсниться.
- Прогулянка закоханих по тунелю зміцнить сім'ю на довгі роки й зможе повернути втрачену романтику у взаєминах.
- Щоб сімейне життя будо щасливим, молода пара має пройтися тут у день своїх заручин.

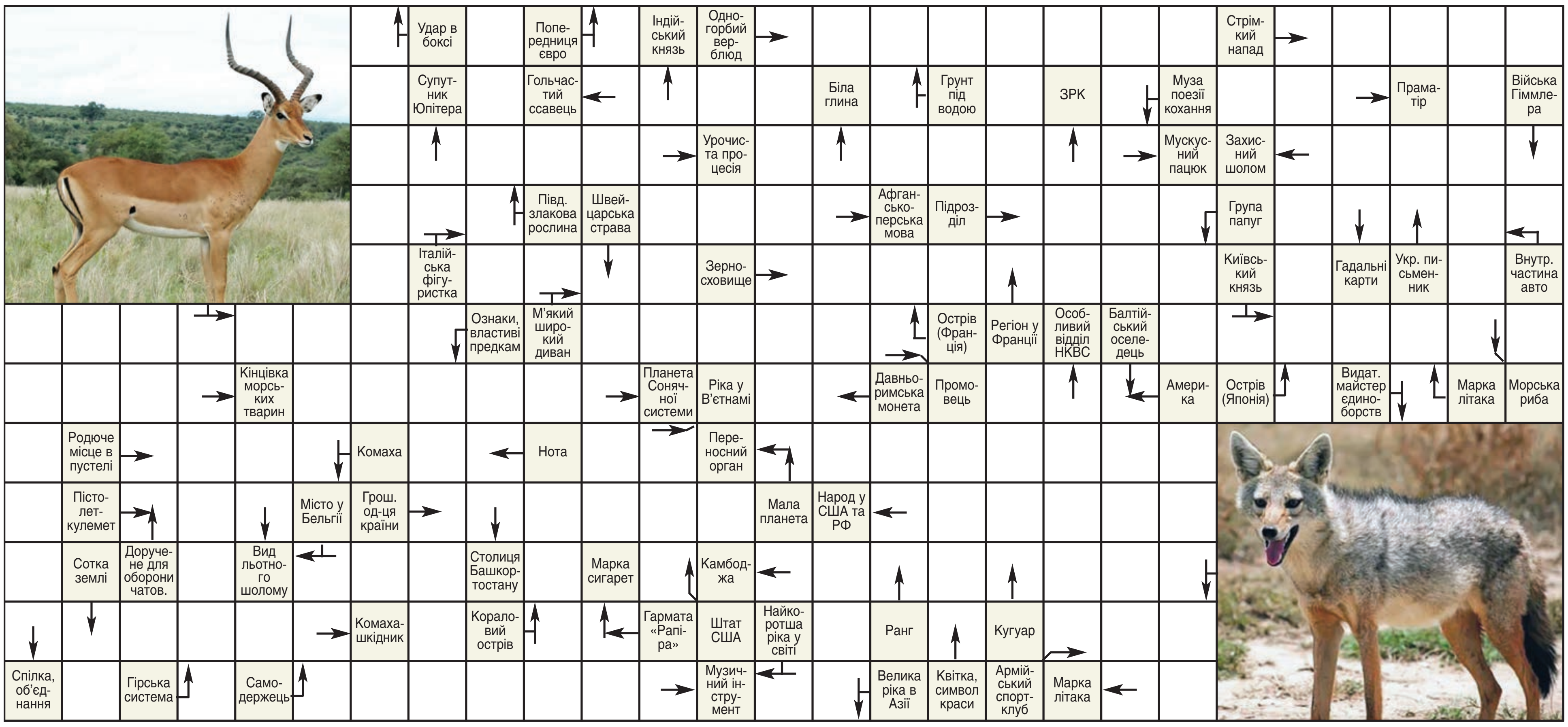
Вірити повір'ям чи ні, кожен має вирішити сам, а от у тому, що, приїхавши сюди, ви неодмінно будете вражені й окрилені красою цього ботанічного феномена, можете навіть не сумніватися.

Не даремно ж саме тут знімають найромантичніші кліпи, ролики, реклами. А японські кіношники навіть зняли тут повнометражний фільм під назвою «Клевань. Тунель кохання». Кажуть, природні декорації для романтичної драми вони шукали по всьому світу. Але наймальовничіші знайшли тут у нас в Україні.

Наталія КОЗАК

Такий вигляд має це чарівне місце взимку

Сканворд підготував Олексій ТРИГУБ

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 28965 Замовлення 59650

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Руслан ТКАЧУК, Андрій ЛИСЕНКО

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114